

Kilometrelerce kar kırmızı bir renk aldı Finlândiyanın şimalinde çok kanlı bir muharebe devam ediyor

**Bu harp, Avrupa harbinin başlangıcındanberi
cereyan eden en büyük muharebedir**

Tam manasile istiklâl veren iktisadî siyaset

İçinde bulunduğumuz iktisadî haf-
tası münasebetle Hariciye Vekili B.
Şükrü Saracoğlu da radyo ile bir nu-
tuk söyleyerek yalnız kârına bakan
bir bezirgân şeklinde iş yapmadığı-
mızı, iktisadî teşebbüslerimizde ileri-
sini götür yüksek felsefeli usuller ta-
kip ettiğimizi anlattı.

Hatta şayet millî menafîmizle ik-
tisadî menfaatimiz tenakuz teşkil et-
meğe başlarsa, ikincisi nam ve hesa-
bına fedakârlıkta bulunuyoruz. Bunu
da anlattı... Filhakika, harici ticare-
timizin yüzde altmış beş kadarı Al-
manya ile idi. Şimdi ise tuttuğumuz
yol, şu veya bu devlete saplanmıyarak,
mümkün mertebe dünyanın her ta-
rafına ticarete girişmektir... Yeni
ekonomik rotamızı siyasi lüzumlar
dolayısıyla çizdik ve tatbik ediyoruz.
Böyle bir lüzumun zihinlerde çok-
tandır uyandığını biliyorduk. Son
harbin zaruretleri tatbikata imkân
açtı. Böylelikle, Türkiye, iktisadî bir
muhataradan kurtulmuş, bir hürri-
yete kavuşmuş oluyor.

Kendini yirminci asır cihanının
hâkimi mevkiine getiren yahut getir-
mek isteyen büyük merkezler, elleri-
nin altındaki en madun işçileri nasıl
bütün ömürlerini bir makinenin bir
tek düğmesine basan canlı birer âlet
menzilesine indiriyorlarsa, sömür-
geleştirdikleri milletleri de: «Sen
yalnız bunu yapacaksın ve yaptığını
da bana satacaksın!» inhisarına so-
kuyorlar. Almanyanın, «İktisadî mu-
ahedesini» akdetmek istediği devletleri
hep bu şekle doğru sevkettiğini bili-
yoruz. Eski tip müstemlekelerin ev-
safı da böyleydi: İstihsal maddesini
ve satış pazarını mahdut bir hale ge-
tirmek!

Şurası muhakkak ki, sabahtan ak-
şama kadar bir otomatik düğmeye
basarak hayatını körleten, gabile-
şen adamla, aynı büyük sanayi mer-
kezlerindeki aynı efendilerin fabri-
kasyon ihtiyacını karşılamak için
mütemadiyen aynı ham maddeleri
yetiştirmek üzere çabalayan ve yalnız
o efendiye satabilen bir memleket
arasında fark, -şayet fark varsa- o en
madun sanayi işçisinin değil, şu mü-
stemleke milletinin aleyhine bir farktır.
Nitekim tecrübe de, bu mevkiideki
diyarların maddeten, manen ne dere-
kede olduklarını gösteriyor: «Koton-
man» dedikleri pamuk müstahsili,
cılız pamuk fidanının bir yaprağın-
dan daha mesut şeraitte tenebbüt
edememektedir!

Biz çok şükür ki tipik manada tek
madde çıkaran memleketlerden de-
ğiliz. Ve hamdolsun, kimsenin iktisa-
dî sömürgesi halinde de bulunmuyo-
ruz. Almanya karşı son celâdeti-
miz bu bedahati isbat eden parlak
bir misaldir. Ancak hâlâ bir zaafımız,
başlıca ihracat maddelerimizin üç
beş kalem eşyadan ibaret olmasıdır.
Yalnız tütün, kuru yemiş, pamuk ve
saire tarzındaki ham maddeleri hari-
ce sevk edebilmek, bu millet için ebe-
diyen mukadder olacak bir kara alın
yazısı değildir.

(Devamı 8 inci sahifede)

Stokholm 15 (A.A.) — İsveçle Fin-
lândiya arasında hudud şehri olan
Tornio'dan alman bir telgrafta, Sov-
yetlerin Finlândiya şimal hududunda
Finlândiyalıların istirdada muvaffak
oldukları Salla'ya hücum için mühim
kuvvetler ileri sürdükleri bildirilmek-
tedir.

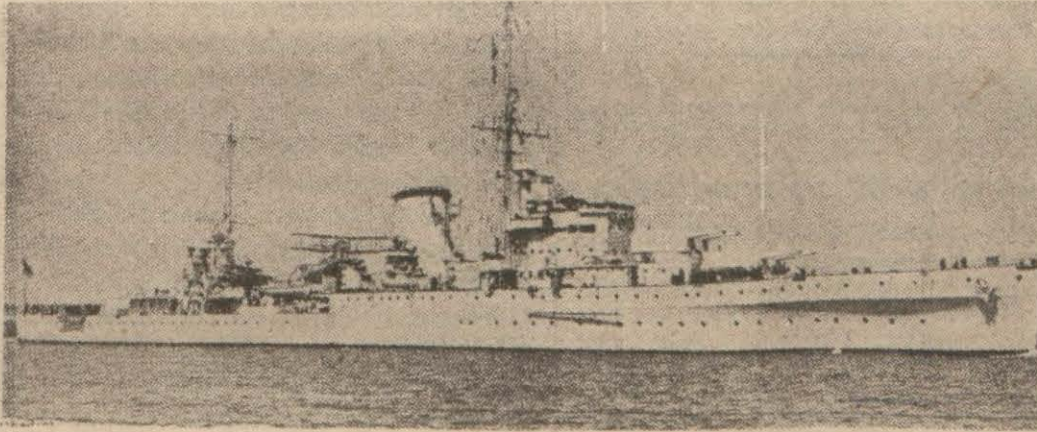
Akan kan o kadar çoktur ki, kilo-

metrelerce kar tabakası kırmızı renk
almıştır. Ruslar bu bölgede şiddetli
hareketlerle sahile varmağa ve umu-
mî karargâhlarını birleştirmek üzere
Salla'yı beyemehal zapta çalışıyorlar.
Finlândiyalıları bu bölgeye yeniden
takviye kıtaatı göndermektedirler.
Muharebe iki gündür devam ediyor.
(Devamı 8 inci sahifede).

Graf von Spe denize açılmağa hazır vaziyette

**Alman zırhlısının kaptanı, kendisini
bekliyen beş İngiliz gemisi ile
harbedeceğini söyledi**

**Geminin tamiri bitti. İngiltere, Uruguaya geminin
24 saattan fazla bekletilemeyeceğini bildirdi**

Alman zırhlısını ağır hasara uğratan gemilerden küçük Ajax kruvazörü

Londra 15 — Üç küçük İngiliz
kruvazörle Graf von Spe Alman zırh-
lısı arasında vukua gelen muharebe
İngilizler için büyük bir muvaffaki-
yet teşkil etmiştir. Alman zırhlısı
ağır toplarla müsellâhtı. Bu topla-
rın borda ateşi, üç İngiliz kruvazörü-
nün ateşi yekûnundan bir buçuk
misli fazla idi. Alman zırhlısı kalın
bir zırhla da kaplı idi. Bununla an-
cak zırhlılar boy ölçüşebilirdi. Buna
rağmen İngiliz gemileri Alman zırh-
lısına saldırmakta tereddüt etmemiş-
ler ve komodor Harvort'un çok ma-
hirane idaresi neticesinde Alman
zırhlısını çok ağır hasara uğratmış-
lardır.

Zırhlı büyük toplarını kullanacak
vaziyette olmadığı gibi kumanda mev-
kii de harap olmuştur. Bunun üzeri-
ne Montevideoya iltica etmeğe mec-
bur kalmıştır.

Kruvazör ya Montevideoda kalıp
silâhları alınacak ve harbin sonuna
kadar oradan ayrılmayacaktır, ya-
hut limandan çıkınca batırılacaktır.
Filhakika limanın dışında beş İngiliz
harp gemisi Graf von Spe'yi bekle-
mektedir. Amerika gazeteleri bunu
ölümekte olan bir hastanın başı ucun-
da beklemeye benzetiyorlar.

Gülünc masallar

Londra 15 — Alman radyosunun
Graf von Spe'ye bir şey olmadığını
iddia etmesi gülünç telâkki ediliyor.
«Vapura bir şey olmamışsa Monte-
videoya iltica ve tamirler nedir?»

(Devamı 8 inci sahifede)

Son dakika

**Alman cep zırhlısına
40-50 isabet vaki oldu**

**Uruguay hükûmeti Von Spee zırhlısına çıkıp gitmek
için yarın saat 17 ye kadar müsaade verdi**

Londra 16 — Cenubi atlantikte Alman cep zırhlısı Von Spee, küçük İn-
giliz kruvazörleri arasında vuku bulan muharebe hakkında yeni yeni taf-
silât gelmiştir. Alman Cep zırhlısına 40-50 isabet vaki olmuş, büyük topları,
tayıyare topları, telemetreleri kullanılamıyacak bir hale gelmiş, kumanda kulesi
de tahrip edilmiştir. Geminin ön tarafında güllerin isabetinden açılmış ge-
niş ve büyük rahnelere vardır. (Devamı ikinci sahifede)

Resmî Fin tebliği

**Mukabil Fin taarruzları muzafferane
devam ediyor; Ruslar bir köyde
muhasara altındadır**

Helsinki 16 — Dün akşamki Finlândiya tebliği çok ümid bahşır. Tebliğ
son günlerde Finlândiyanın şimalle merkezindeki vaziyeti askeriye hakkın-
da izhar edilen endişeleri izale etmiştir. Resmî Finlândiya tebliğine göre Ka-
relide, Sovyetlerin topları ve tankların himayesinde yaptıkları şiddetli taar-
ruzları tardedilmiştir. TalvaJaeri muntakasında Finlândiyalıların mukabil ta-
arruzları muzafferane devam ediyor, beş tank ve birçok malzeme iğtinam edil-
miştir. Daha şimalde, Finlândiyalıları, dört günlük bir yürüyüşten sonra mu-
kabil taarruza geçmişler. Salmovalmi köyüne vararak yolu kesmişler ve bu
köyde bulunan Rus kitalarını muhasara altına almışlardır. Sovyet tayyareleri,
Petsamo muntakasına bombalar atmışlardır. Finlândiya tayyareleri birçok düş-
man kollarını bombardıman etmişlerdir.

Finlândiya Hariciye Nazırı B. Tanner dün akşam radyoda rusça bir nu-
tuk söyleyerek istiklâline riayet edilmesi şartile sulha ve müzakereye hazır
bulunduğunu B. Molotofa bildirmiştir.

Helsinki 16 — Finlândiya hükûmeti 40 yaşına kadar bütün ihtiyatları ve
60 yaşına kadar ihtiyat zabitlerini silâh altına çağırmıştır.

B. Chamberlain, garp cephesine şemsiyesini almadan gitti

Paris 16 — İngiliz Başvekili B. Chamberlain, dün garp cephesindeki İn-
giliz kıtaatını ziyaret etmek için bir ticaret tayyaresiyle Fransaya gelmiş,
İngiliz hava kuvvetleri kumandanı tarafından istikbal edilmiştir. Hava çok
sisli ve soğuk idi. İngiliz Başvekili yumuşak bir şapka giymiş, şemsiyesini ya-
nına almamıştı. Mumaleyle, İngiliz tayyarelerinin karargâhını, oturdukları
yerleri gözden geçirmiş. B. Chamberlaini tanıyan halk, kendisini hararetle al-
kışlamıştır. Müteakiben B. Chamberlain, İngiliz kuvvetleri umumî karargâhı-
na giderek general Gortun misafiri olarak karargâhta öğle yemeğini yemiş-
tir.

Amerika, tayyare imalinde kullanılan maddelerin Rusyaya ihracatını menetti

Londra 16 — Amerika Hariciye Nezareti, maden müstahsillerine bir ta-
min göndererek sivil halkı ve açık şehirleri bombardıman eden memleketlere
tayyare imaline yarınacak maddelerin ihracı hakkındaki memnuiyeti hatırla-
tmış ve Sovyet Rusyaya alüminyum gibi tayyare imalinde kullanılan maden
ve maddelerin ihracatını menetmiştir. Hariciye Nezareti, tüccarları, mukavele
mucibince taahhüdleri varse kendisine bildirilmesini talep etmiştir.

İslâm tarihinde Türk kahramanları

Yazan : İSKENDER FAHREDDİN

Yeni tarihi tefrikamızı bugün 9 uncu sahifemizde okuyunuz.

— Bu işte kimler kazanacak dersin?...
— Galiba muhtekirleri!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Finler, Amerikaya borç taksitlerini ödediler

İngiltere Finlândiyaya daha geniş mikyasta yardım edecek

Londra 16 — İngilterenin Finlândiyaya yapacağı yardım yalnız tayyare ile gaz maskesi göndermekten ibaret kalmıyacaktır. İngiltere, askeri ihtiyaçlarının fazla harp malzemesinin Finlândiyaya ihracına müsaade edecektir. Amerika Kızıhaç cemiyeti, Finlândiyaya yardım için 250,000 dolar tahsis etmiştir. Finlândiya vadesi gelen 60,000 İngiliz liralık borç taksitini Amerikaya ödemiştir. Bu para, B. Rooseveltin emri mucbince Finlândiyaya yardım faslına kaydedilmiştir.

Alman cep zırhlısı

(Baş tarafı birinci sahifede)

Von Spee ile İngiliz kruvazörleri harp ettikleri esnada, Alman gemisinde esir bulunan 62 İngiliz ticaret kaptan ve tayfaları mahpus bulundukları yerlerde birç oyuncuyordu. İngiliz mürettebatı, 17 isabet saymışlar, Alman zırhlısının içinde patlayan bir İngiliz mermisinin parçalarını da hatıra olarak saklamışlardır. Montevideoda serbes bırakılan İngiliz ticaret vapurları tayfaları, Alman zırhlısında kendilerine çok iyi muamele edildiğini, paralarının alınmadığını, sigara satın almalarına müsaade edildiğini söylemişler, fakat cep zırhlısının mutfağı İngiliz güllerinin isabetil harap olduğu cihetle, deniz muharebesine başladığı saattenberi aç kaldıklarını söylemişlerdir.

Londra 16 — Montevideodan bildirildiğine göre Uruguay hükûmeti, Alman cep zırhlısına mahallî saatle pazar günü akşamı saat 17 ye kadar limandan çıkıp gitmesini, aksi takdirde zırhlının silâhları alınarak harbin sonuna kadar Montevideo limanında nezaret altında bulundurulacağı Von Spee zırhlısı kumandanına resmen tebliğ etmiştir. Alman zırhlısını muayene eden mütehasşıs, geminin denize açılacak bir vaziyette bulunduğunu, Montevideoya gelmesi de bunu gösterdiğini beyan etmişlerdir.

Cenubi Afrikanın Keptaun limanında bulunan büyük İngiliz zırhlısı Renown ile Almanların batırdıklarını iddia ettikleri Arc Royal tayyare gemisi, Montevideo önünde Alman zırhlısını bekleyen İngiliz harp gemilerine iltihak için son süratle cenubi Amerikaya hareket etmişlerdir.

İngiliz amirallığının tebliğine göre vuku bulan muharebede Aşıl kruvazöründe 4 tayfa ölmüş, 3 tayfa da yaralanmıştır. Exeter kruvazöründe yalnız birkaç yaralı vardır.

Aşıl kruvazörünün hasarları çok sathidir, Ajax kruvazörü ise hiç hasara uğramamıştır.

Lord Halifax'ın dünkü beyanları

Lordlar Kamarasındaki müzakere ve Alman yarı resmî tebliği

Londra 15 — Lordlar kamarasında bugün birçok hatipler söz almışlar, İngilterenin, sulhperver siyasetinden bahsetmişlerdir.

Hatiplerden bazıları bir sulh konferansı toplanması fikrini müdafaa etmişlerdir. İşçi partisi azası Lord Smell demiştir ki:

— Galebe çalmaya ne nisbette muvaffak olacağımızı hiç kimse tahmin edemez. Fakat elimizde kuvvet mevcut oldukça mücadeleyi durdurmağa hakkımız yoktur.

Lord Halifax bundan sonra, bir sulh konferansının muvaffakiyetle neticelenmesi için kendisine zaruri olan iki şartı anlatmış ve demiştir ki: «Bu şartları değiştirmeyeceğim. Bunların temelleri çok sağlamdır.»

Bunu müteakib Belçika ve Hollanda hükûmdarları tarafından Büyük Britanyaya, Fransa ve Almanyaya hitaben vaki olan sulh teklifini hatırlatarak şu sözleri söylemiştir: «Zannedirim ki, gerek bizim cevabımız gerek Fransanın cevabı, yeni müzakerelere kapıyı kapamıştır.»

Lord Halifax, İngiliz cevabının metnini hatırlattıktan ve İngiliz cevabı ile aynı metinde olan Fransız cevabının bazı farklarını zikrettikten sonra sözünü şöyle bitirmiştir:

«İtraf ederim ki, meselenin hâlâ müzakereye açık olduğu fikrine Darnley kadar ehemmiyet veremem.»

Çok çocuklu hâkimlere nakdî muavenet şekli kaldırılıyor

Ankara 15 (Telefonla) — Adliye Vekâleti, çok çocuklu hâkimlere muavenet yapılması hakkındaki kanunu tadilen bir kanun projesi hazırlamıştır. Yeni proje ile nakdî muavenet şekli kaldırılmakta, bunun yerine muhtelif şehirlerde adliye mensuplarının çocuklarını okutmağa mahsus pansiyonlar açılması teklif olunmaktadır.

Makam tahsisatı

Ankara 15 (Telefonla) — Altmış İra ve daha fazla maaş alan hâkimlere makam tahsisatı verilmesi hakkında Adliye Vekâletince bir lâyiha hazırlanmıştır.

Meçhul cesed

Terkos gölünde bulunan sandal ve cesed

Birkaç gün evvel terkos gölünün kenarında bir sandal ve bir erkek cesedi bulunmuştu. Liman idaresi tarafından yapılan tahkikat neticesinde bu sandalın, geçenlerde fırtına yüzünden Karadenizde batan Sandu adındaki Rumen vapurunun tahlisiye sandalı olduğu meydana çıkarılmıştır. Fakat cesedin hüviyeti tesbit edilememiştir.

Fırtınada vapur batınca yolculardan birinin sandala binerek kurtulmak istediği fakat dalgaların, sandalı da batırıp terkos gölünün kenarına sürüklediği ve yolcunun da öldüğü tahmin ediliyor.

Cesedin hüviyetinin ve bu adamın ne suretle öldüğünün tesbiti için müddetummi muavinlerinden B. Fethi Sezal tahkikata başlamış ve dün geç vakte kadar tahkikatla meşgul olmuştur. Cesedin hüviyeti tahkikatta tesbit edilemediği takdirde morgda teşhir edilmesi muhtemeldir.

Fermenecilerde yangın

Galatada Fermencilerde B. Cema lin boya fabrikasında dün gece yangın çıkmış ve itfaiye geç haberdar edilmiş olduğundan fabrika ile beraber üzerinde bulunan odalar yanmıştır. Polis, ateşin nasıl çıktığını tahkik etmektedir.

Garp cephesinde

İleri unsurlar arasında bazı çarpışmalar oldu

Paris 15 (A.A.) — 15 kânunuevvel akşam tebliği: Vosgeslerin hemen şarkında ileri unsurlar arasında bazı çarpışmalar olmuştur.

Berlin 15 (A.A.) — Başkumandanlığın tebliği: Dün, Bakun tayyare meydanına yaklaşan fakat bomba atmayan bir İngiliz bombardıman tayyaresi, hava dafî topçumuz tarafından püskürtülmüştür. İki İngiliz tayyaresi Silt adasına taarruz teşebbüsünde bulunmuşlardır. Bunlar dört bomba atmışlardır. Bunlar denize düşmüştür.

İngilterenin zıyatı

Londra 15 (A.A.) — B. Chamberlain Avam kamarasında yaptığı beyanatta İngiliz ordusunun Eylül, teşrinievvel ve teşrinisani aylarında 2,100 ölü verdiğini bildirmiştir. 1914 yılının ağustos, Eylül ve teşrinievvelinde ölenlerin adedi 12,500 idi.

Reisicümhurun seyahati

Erzincanlılar, Millî Şefi tezahüratla karşıladılar

Erzincan 15 (A.A.) — Erzurumdan dönmekte olan Reisicümhur İnönü bugün saat 13 de şehrimize şeref vermişlerdir.

Millî Şef, istasyonda vali ve kumandan ile sivil ve askeri erkân, mektepliler ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından tezahüratla karşılanmıştır.

Halk büyük bir sevinç içindedir.

Muamele vergisi

Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki proje ruznameye alındı

Ankara 15 (Telefonla) — Muamele vergisi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası en cümenlerce müzakere edilmiş ve ruznameye alınmıştır. Encümenlerde bazı tadillerle uğruyan bu lâyihamın aldığı son şekle göre, şimdiye kadar mutlak surette muafiyete malk olan elektris ve valssiz yel ve su değirmenlerinin muafiyeti münhasıran muhtitlerindeki çiftçi ve halkın kendi ihtiyaçları için getirdikleri hububatı öğütmele ile taksit edilmektedir.

Yine bu kayıtlar altında muharrik kuvveti 10 beygire kadar olan elektris ve valssiz motorlu değirmenler için muafiyet haddi 40 beygire kadar olan motorlu değirmenlere de teşmil edilmektedir.

Bunlardan başka tuğla ve kiremit fabrikaları muamele vergisinden muaf tutulmaktadır.

Tebne mancılıklar hariç olmak üzere kozadan ipek çıkaran müesseseler, işçi sayıları ne olursa olsun muamele vergisi vermekle mükellef tutulmaktadır.

Muharrik kuvveti 10 beygire kadar olan (10 dahil) valssiz ve elektris değirmenlerin muamele vergilerini makûl şekilde tahakkuk ettirmek hususunda da Maliye Vekâletine salâhiyet verilmektedir.

Buğday koruma karşılığı vergisi kanunu

Ankara 15 (Telefonla) — Buğday koruma karşılığı vergisi kanununun tadilen hazırlanan lâyiha pazartesi günü Mecliste görüşülecektir.

Bu lâyiha göre, muharrik kuvveti 10 beygire kadar olan valssiz ve elektris değirmenlerden alınmakta olan buğday koruma vergisi, sahipleri istediği takdirde maktuen tahakkuk ettirilecektir.

İlave ders ücretleri

Maarif Vekâleti muallimlere verilecek ücretleri tesbit etti

Ankara 15 (Telefonla) — Maarif Vekâleti öğretmenlere verilecek ilâve ücretleri tesbit etmiştir. Lise sınıflarında ders okutan ve bütün ilâve dersleri de lise sınıflarında bulunan öğretmenlerin ücretleri 15 saatten yukarıya için 5 liradan hesap edilecektir.

Lise sınıflarında ders okutan öğretmenler orta kısımda ilâve ders aldıkları takdirde 15 saatten fazlası için dört liradan ücret alacaklardır.

Esas vazifesi lise sınıflarında olduğu halde ilâve dersleri hem lise kısmında, hem de orta kısımda olan öğretmenlerin dersleri lise sınıflarındaki fazla dersleri için 5, orta kısım için 4 er liradan hesap edilecektir.

Orta kısımda ders okuttukları halde ihtiyaç dolayısıyla lise kısmında ilâve ders alan muallimlerin ücretleri 18 saatten yukarıya için 5 liradan hesap edilecektir.

Orta kısım öğretmenleri olduğu halde yine ihtiyaç dolayısıyla kendilerine tamamen lise kısmında ders verilen muallimlerin ilâve ücretleri yerlerine bir lise kısmı muallimi tayin edilinceye kadar 15 saatten yukarıya için 5 liradan hesap olunacaktır.

Dersleri tamamen orta kısımda olan öğretmenlerin ilâve ücretleri, 18 saatten yukarıya için verilecek ve 4 liradan hesap edilecektir.

Öğretmenlerin ilâve ücretli dersleri ile beraber ve haftalık ders saatleri 24 ü tecavüz etmeyecektir.

Demir ihtiyacı

Karabük fabrikası sipariş kabulüne başladı

Sanayi birliğine gelen malûmata göre Karabükteki demir ve çelik fabrikamız, şehrimizdeki sanayi erbabının demir ihtiyacı için şimdiden sipariş kabul etmeğe başlamıştır. Bilhassa 18 millim kutrudaki demirlerden istenildiği kadar sipariş kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan takas meselesi de halledildiğinden yakında Amerikadan demir geleceği muhakkak görülmüştür. Ancak harp-ten evvel kilosu 6 kuruşa mal olan demirin bir misli fiatle tedarik edileceği muhakkak görülmüştür.

Karabük fabrikasının memleketin istihlak ihtiyacını karşılamak üzere nisana kadar istihsalını arttıracığından nisandan sonra memleketimizde bir demir buhranı kalmıyacağı temin ediliyor.

Sovyetlerin Milletler Cemiyetinden ihracı kararının Amerikada akisleri

Sovyetlerle müttefikler arasında açık bir muhasama başlasa bile bunun faydalı olacağı söyleniyor

Vaşington 15 (A.A.) — (Havas): Sovyetler Birliğinin ihracı hakkında Milletler Cemiyeti kararı — siyasi mahfillerde dünyayı ikiye ayıran ihtilâfın esas sebeplerini efkârı umumiyeye nazarında ehemmiyetli surette aydınlatan bir hadise olarak karşılanmıştır. Almanyanın efkârı umumiyeye tarafından takbihinden sonra Sovyetler Birliğinin Milletler Cemiyeti tarafından takbihi bu iki memleketi aynı sınıfa sokmaktadır. Her ikisi de bundan böyle dünya efkârı umumiyesi hükmü altında olduğu için bunların tehdid ve taarruz siyasetlerine nihayet verilmesi lüzumu apâşıkâr hal almaktadır. Sovyetler Birliğinin takbihi meselesinde Fransanın sarîh bir vaziyet alması burada büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bazı müşahitler, Sovyetler Birliğinin Cemiyetten çıkarılmasının, Sovyetlerle müttefikler arasında açık bir muhasasa haline müncer olsa

bile, ancak faydalı olabileceğine ve Cenevrede ittihazına lüzum gördükleri ihtiyatkâr hattı harekete rağmen emniyetlerinin nihayet müttefiklerle az çok açık bir teşriki mesaisi olduğunu bilen bir çok bitarafları birleş- tirmeğe müsaide bulunduğuna kanidirler.

Finlândiyaya karşı yapılan taarruzdanberi Amerikada görülen Sovyet aleyhtarı hissiyatın şiddetli olmasına rağmen, şurası unutulmamaktadır ki, Alman - Sovyet paktı ile Almanyaya tarafından temin edilmiş olan himaye ve garanti olması idi, Sovyetler Baltık denizine yürüyemezlerdi. Şurası da kaydedilmelidir ki, bir müddettenberi Alman propagandası yalnız Hitleri «ehveni şer» olarak göstermek için değil, aynı zamanda Almanyanın, garp cephesinde barış temin edildiği takdirde bolşevizme karşı silâha sarılmağa âmade bir «medeniyet şempiyonu» olduğunu göstermek için Amerikadaki Sovyet aleyhtarı hissiyatı arttırmağa çalışmaktadır.

Şimal denizinde büyük bir hava muharebesi oldu

Londra 15 — Dün Şimal denizinde mühim bir tayyare muharebesi olmuştur. 12 İngiliz tayyaresi iki buçuk saat uçtuktan sonra bir Alman kruvazörü, müteaddid torpidolar ve bir tahtelbahir görmüş, bunlara bomba atmıştır. Alman tayyareleri derhal işe müdahale etmişlerdir. Almanların faik olmalarına rağmen 2 motorlu yeni sistem Masserschmidt Alman tayyarelerinden dördü düşürülmüştür. İngiliz tayyarelerinden üçü üslerine dönmüştür.

İngiliz tayyareleri Alman müstahkem mevkilleri üzerinde 30 metre yüksekten uçarak bombalar atmışlardır.

Londra 15 (A.A.) — İngiliz tayyareleri 15 kânunuevvel sabahı şafakla beraber tekrar Şimal denizinde Almanların deniz tayyare üslerini bombardıman etmişlerdir. İngiliz tayyareleri hiçbir ziyaa uğramaksızın dönmüşlerdir.

Bu bombardıman esnasında hava karanlık olduğundan bombardımanın neticeleri tesbit edilememiştir.

26 bin pilot ve rasid

Londra 15 — Avustralyada 10,400

pilot ve 15620 rasid talim görmektedir. Avustralya Başvekili bunların yanında Avrupaya gönderileceklerini söylemiştir. Pilot ve rasidların üç senelik masrafı 50 milyon sterlin tutmaktadır. Tayyarelerin yarısını Avustralya verecek, yarısını da İngiltere hazırlıyacaktır.

Alman tebliği

Berlin 15 (A.A.) — Büyük umumî karargâh tebliğ ediyor: Dün bomba atmaksızın Borkum Alman hava üssü üzerinde uçmuş olan bir İngiliz tayyaresi tayyare dafii toplamız tarafından firara icbar edilmiştir.

İngiliz harp tayyaresi, Silt adası üzerine bombalar atmak teşebbüsünde bulunmuştur. Atılan bombalardan dördü denize düşmüştür. Dün şimali Frisones adaları üzerinde vukua gelmiş olan hava muharebesi, büyük mikyasta bir harp olmuştur. Taarruz yapmış olan yirmi İngiliz tayyaresinden onu düşmüştür. Bir tayyare, denize inmek mecburiyetinde kalmıştır.

Garp cephesinde iş'ara değer bir şey yoktur.

Sovyet Pravda gazetesinin makalesi

Türkîşe Post matbaasında basılmış

Bundan bir müddet evvel Rus Pravda gazetesinin, Türk matbuatı aleyhindeki bir makalesi Türkçeye çevrilmiş olarak broşür halinde şehrimizde muhtelif yerlere gönderilmişti.

Bu broşürü basan hakkında, müddeimumilikçe yapılan tahkikat esnasında Beyoğlunda Türkîşe Post gazetesinde bir araştırma yapılmasına lüzum görülmüş ve bu araştırma dün yapılmıştır. Bu taharriyat esnasında ele geçen bazı evrak, bu meyanda Molotofun nutkunun suretleri ve bir de Almanların neşrettikleri Beyaz kitap muhafaza altına alınmıştır. Bu matbaa ile alakadar bulunanlar mahud broşürün Alman sefareti matbuat bürosu tarafından kendilerine tercüme ve tabetirildiğini söylemişlerdir. Tahkikat devam etmektedir.

Rektör geliyor

Ankara 15 (A.A.) — Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Belgradda komünist tahrikatı

Polis silâh kullandı, birçok yaralı var

Belgrad 15 (A.A.) — Komünist talebe komitesi feshedilmiş olduğundan nümayişçilerden mürekkep bir takım gruplar, Belgrad'ın birçok noktalarında kargaşalıklar çıkarmağa teşebbüs etmişlerdir. Zabita, müdahalede bulunmuştur. Silâh istimaline mecburiyet hasıl olmuş olup birçok yaralı vardır.

Köy eğitmenlerinin aylıkları

Ankara 15 (Telefonla) — Talim dolayısıyla silâh altına çağrılan köy eğitmenlerinin aylıklarının tam olarak tediyesine devam olunması Maliye Vekâletince kararlaştırılmıştır.

Yüksek teknik mektebi kuruluyor

Ankara 15 (Telefonla) — Maarif Vekâleti, Ankarada bir yüksek teknik mektebi kurmağa karar vermiş ve bu maksadla hazırlıklara başlamıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bir salon muhaveresi
ve

B. Saraçoğlunun nutku

— Sizi pek sevdim, ma chère!...
— Mersi, hanımefendiciğim...
— Zaten daima uzaktan görür; şıklığınızı, güzelliğinizi, güler yüzünüzü zevkle seyredir: «Ah, tanışsam!» derdim... Bugün prezante ettiler, cidden memnun oldum... Hemen kaynaştık... E, anlatmış kendinizi bakayım... Size dair şimdilik bildiğim yalnız muhterem zevcinizin genel direktör olduğudur...

Genç kadın, Paristen kendisine yeni hediye getirilen kübik altın tabakasından bir Yaka sigarası çıkardı; aynı madenden ve aynı üslûpda çakmağını cakasız çaktı. Bütün kullandığı eşyanın içinde bu caka denilen nesne zaten bol bol mevcut olduğu için kendi pek mahviyetkâr ve munis bir tavrı takınmıştı. Cazibesinin en büyük kuvvetini de bu tevazudan alıyordu.

Bembeyaz dişlerini güzel tebessümü arasından göstererek anlattı:

— Alâkama teşekkür ederim; fakat tercüme halimi mi anlatayım, bilmem ki hanımefendiciğim?... Ben Salih paşanın kızıyım... Çocukluğumda mürebbiye ile büyüyerek İngilizce, Fransızca ve Almanca öğrendim... Lisesi bitirince üniversiteye girdim... Mezun oldum ve evlendim... Bunlara dair mi tafsilât emrediyorsunuz?...
— Estağfurullah... Yok, yok, cimim... O kadar mazilere ne hacet?... Şimdi ne yapıyorsunuz?... Meselâ sabahleyin kalkarsınız... Kahvaltınızı yersiniz... İşte bu sülûlele hikâye ediniz... Çünkü anlamak istiyorum: Belki uyuşuruz, gündelik programımızı birlikte çizeriz...

Tatlı gözlerde bir yeis ifadesi görüldü:

— Ah, sormayın... Ben de bir sıkılıyorum ki... İngilizlerin «spleen» dedikleri bir sebepsiz bedbinlik vardır ya hani... İşte o, beni kemiriyor... Kocam giyinir, işine gider; ben bir türlü yataktan çıkamam... Sağa dönerim, gazeteyi evirir çeviririm; sola dönerim, bir roman okumak tecrübesinde bulunurum... Öğle olur... Yemektен sonra tuvalet; ya bir ahbap çayı, ya bizde bir toplantı, ya terzi provası, ya bir sinema... Sonra ev... Kocam, pijamasını giyip oturmak taraflısıdır... Bazen onun dediği olur ve benim için bir siftime faslı daha başlar... Bazen de, gene ikinci vaktine benziyen yeknasak bir dolaşım... Hülâsa pathyorum...

— Ah, ma chère!... Ben de öyle... Benimki de aynı şey... Size hayatınızı soruşumun sebebi, kendim için bir çare bulmak ümidiyleydi... Cidden bedbahtım... Halbuki, akrabamdan evlenememiş ve zengin koca bekleyen kızlar vardır; size ve bana imreniyorlar; ne mesud olduğumuzu söylüyorlardı!

— Uzaktan öyle görünüyorsunuz...
— Flirt filân?... Hmm?...
— Vallahi ne yapıyorsam hep vakit geçirmek için!... Esaslı bir şey mevcut değil... Korkuyorum da... Çünkü kocam çok kiskançtır. Ağabeyinin kafasında...

— Ne yaptı ağabeyi?
— Bilmiyor musunuz?... Eltimi, benimki gibi sağma sapan sebepten dolayı beraber gezdiği oğlanla yakala-

ŞEHİR HABERLERİ

Yiyecek maddeleri yükseliyor

Çuval fiatlerinde de mühim bir tereffü var

Son günlerde yiyecek ve çuval fiatleri mühim surette yükselmıştır. Şehirimiz piyasasında evvelce tanesi 40 kuruş olan çuvalar, sonraları 90 kuruşa kadar çıkmıştı. Bu fiat, son günlerde 120 kuruşa yükselmiştir. Çuvalardaki fiat yüksekliği, gıda maddelerine tesir etmektedir. Gerek bu, gerekse diğer sebeplerden erkaz fiatlerinde şimdiden kilo başına vasatî 2 kuruşluk yükselme vardır.

Fiat yüksekliği bilhassa kuru fasulyede

kendini göstermektedir. Eylül içinde kilosu 22 kuruşa satılan kuru fasulye bu ay içinde 28 kuruşa çıkmıştır. Kuru fasulyenin ihraç edildiği ileri sürülmektedir. Geçen sene de ihracat yapıldığı halde fiatler 23 kuruşa geçmemişti. Teşrinisanide kilosu 22 kuruşa satılan plâvlik pirincin kilosu bugünlerde 36 - 38, kilosu 30 kuruşa satılan Toska pirinci ise şimdi 35 kuruştur. Birçok baykinci dükkânlarında Bombay pirinci bulunmamaktadır. Ağustos içinde

kilosu 18 - 20 kuruşa satılan çorbalık pirinç, şimdi 25 kuruşa zor bulunmaktadırlar.

Urfa yağı birçok bakkal dükkânlarında 130, Trabzon yağı 120 ye, vejetalin ise 80 kuruşa satılmaktadır. Mahalle aralarında ki bakkallarda 5 kuruşluk kutu çaylarının 7,5, 10 kuruşluklarının 12,5 kuruşa satıldığı görülmektedir. Verdiğimiz fiatler şehirimiz perakende piyasasının dükkân fiatleridir.

Belediye sarayının plânı hazırlandı

Vilâyet sarayı için de bir proje yapıldı

Sultanahmedde tramvay caddesinde inşa edilecek Belediye sarayı için Belediye imar müdürlüğü bir proje hazırlamaya başlamıştır. Şimdiden tesbit edilen şekle göre Belediye reisiği kısmı, bir riyaset makamı, bir salon, bir istirahat, bir de intizam odası, yazı işleri müdürlüğü, kalemi, hususi kalem kısımlarını ihtiva edecek, iki reis muavini için de birer makam, birer de istirahat odası bulunacaktır.

Diğer şubelerin de oda ihtiyaçları tesbit edildikten sonra proje katı şeklini alacaktır. Yıkılanlar hapishane binası arsasında yapılacak adliye sarayının yanında bir de vilâyet binası yapılması Prost plânı iltizazıdır.

Vilâyet sarayı, şimdiki tapu dairesi binasının arsasında yapılacaktır. Adliye sarayı plânını yapan mimar B. Asım Kömürcü, vilâyet sarayı için de bir proje yaparak vilâyete vermiştir.

İskenderun seferlerinin Hayfaya kadar uzatılması düşünülüyor

Ankaradan gelen malûmata göre, Mûnakalat Vekâleti İskenderun seferlerini Hayfaya kadar uzatmak tasavvurundadır. Vekâlet, eldeki vapurlarla bu tasavvurun tatbik sahasına konulmasına imkân olup olmadığını Denizyolları umum müdürlüğünden sorulmuştur. Mesela incelenmektedir. Tedkikler, müsbet netice verirse Suriye, Filistin, Mısır ve Yunanistana yapılan ihracatımız kendi gemilerimizle sevk edilecektir.

di... Mahkemeler... Boşanıyorlar...

— Skandal...

Bu muhavereye içeriki salondan kulak misafiri olurken elimde bir gazete vardı. Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlunun şu satırlarını okuyordum:

«Bizde alelûmum aylıklı adamların karıları ile şehir kadınları bütün ömürlerinde; köylülerimizin erkek ve kadınları da kış günlerinde hiç bir şey istihval etmiyorlar denemek kadar az çalışıyorlar. İktisadi ve içtimai bünyemize tetabuk edecek işlerle bu kolları biran evvel sülemek lazımdır. Hep beraber bu işleri bulmağa çalışalım.

Arkadaşlar, sizlere şen yuvalar ve verimli işler diliyerek sözlerime nihayet veriyorum.»

— Şen yuvalar dilerim... - diye mırıldanarak içerdeki şeklen mesud, ruhan bedbaht kadınlara gözlerini çevirdim.

Bu üç dört lisana âşinâ, üniversite mezunu sempatik münevver insan ki böyle bir çalışma idealinin mücahidi, propagandacısı ve teşkilâtçısı olarak saadete kavuşabilirdi...

Altın tabakasından can sıkıntısı ile bir Yaka sigarası daha çıkardı:

— Of... Bari bir poker çevirsek... (Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Aksaray - Harbiye tramvayları hakkında bir tavzih

13/12/939 tarihli sayınızda ve F. E. rûmuzu bir mektupta Harbiye - Aksaray hattına işleyen tramvayların azlığından ve ancak 5 araba işletildiğinden şikâyet edilmektedir.

Harbiye - Aksaray hattında pazardan başka günler için daimi surette 8 araba çalıştırılmakta ve Aksaraydan Harbiyeye her 10 dakikada bir araba tahrik edilmektedir.

Pazar günleri ise bazı hatlardaki daha az ihtiyaca binaen tasarruf edilen iki arabanın ilâvesiyle Aksaray - Harbiye hattında 10 araba çalıştırılmaktadır. Bu suretle her 8 dakikada bir Aksaraydan Beyoğlu cihetine araba gönderilmesi imkânı hasıl olmaktadır.

Bu suretle tavzihini rica eder, saygılarımızı sunarız.

Umum Müdür N. Germiyoğlu

Karaköy köprüsü

Açılıp kapanma saatlerinin değiştirilmesine çalışılacak

Karaköy köprüsünün sabahları pek geç kapandığından ve bu yüzden tramvayların, otomobillerin köprüünün her iki başında beklemek mecburiyetinde kaldıklarından bahisle belediyenin bu hususta bir çare düşünmesini temenni etmiştik.

Neşriyatımız belediyece ehemmiyetle nazari dikkate alınmıştır. Ancak köprüünün açılıp kapanma saatleri Heyeti Vekile kararla tesbit edildiğinden belediye, bu kararı birdenbire değiştirmeye salâhiyetten değildir. Fakat belediye, bu husustaki tedkikatının neticesini hükûmete arz edecek ve köprüünün açılıp kapanma saatlerinde tadilat yapılmasını isteyecektir.

Fatihteki otomobil kazası muhakemesi

Kendi idare ettiği hususi otomobille Fatih'ten Edirnekapiya giderken Malta çarşısı civarında Sidika adında bir kadına çarparak ölümüne sebebiyet vermekten maznun Dr. B. Orhan Ünalın muhakemesine dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Bu celsede, kaza yerinde keşif yapan ehli-vukuf heyetinin mahkemeye gönderdiği rapor okunmuştur. Bunda kazanın kadının ihtiyatsızlığı yüzünde vukubulduğu bildiriliyordu.

Mahkeme, raporu iddia makamının tedkik etmesi ve şehir dahilinde motörli ve sair nizamden âzami kaç kilometre süratle gitmek mecburiyetinde olduklarının ve havanın yağmurlu olmasına göre bu süratin değişip değişimieğinin Belediye fen işleri müdürlüğünden sorulmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Nüfus sayımı hazırlığı

Noksan numaralar ve levhalar tamamlanacak

Gelecek teşrin aylarında yapılacak umumî nüfus sayımı münasebetiyle Bakırköyünde bir tecrübe sayımı yapılacağını yazmıştık. Bakırköyünde numarataj işlerine başlanmıştı. Evlerin, arsaların noksan olan numaraları tamamlanmaktadır. Bu iş bittikten sonra kânunusani içinde Bakırköyünde tecrübe sayımı yapılacaktır.

Teşrin aylarına kadar vilâyetin diğer kazalarında numarataj işleri tamamlanacaktır. Yalnız bu işler için şimdiki teşkilât kâfi gelmeyeceğinden numarataj işlerinin devam ettiği müddetçe haricîten memur alınacaktır.

Bundan başka şehirimizdeki sokakların noksan lâvhaları bir müteahhide ihale edilmiştir.

Kıskançlık

Bir kadın başka bir kadını jiletle yaraladı

Galatada bir erkekle beraber yaşayan İnolyo isminde bir kadın, son zamanlarda, erkeğin dışarıda geç kalmasından kuşkulanmış ve onu takibe koyulmuştur.

Madam İnolyo, bu erkeğin Beyoğlunda çağlı bir birahaneve devam etmekte olduğunu görmüş ve buradaki hanende kadınlardan birle münasebeti olduğu vehmine kapılmıştır. Kıskançlığın verdiği evhamle gayri suuri hareket eden madam İnolyo, evvelki gece, bu birahane hanenderinden bayan İrfanın yolunu beklemiş ve onunla karşılaştı karşılaşmaz, elinde sakladığı jilet bıçağı ile üzerine atılmış ve gelisi güzel sekiz on darbe vurmuştur. Bayan İrfan, bilhassa yüzünden aldığı birçok yaralardan sızan kanları görünce bir tarafa yıkılmış kalmış, o sırada hâdiseyi gören bir polis memuru madam İnolyoyu yakalamıştır.

İrfan Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

Tayyare modelciliği müsabakası yapılacaktır

Türkkuşu; şehrimizde bir tayyare modelciliği müsabakası yapmağa karar vermiştir. Bu müsabaka; ikincikânunun ilk pazarında Yeşilköyde yapılacak ve amatörler arasında olacaktır. Türkkuşu; bu müsabaka için mükâfatlar da koymuştur. Bu müsabakaya iştirak etmek isteyenler; Hava kurumundaki Türkkuşu müfettişliğine müracaat edeceklerdir.

Bir çocuk cinnet alâimi göstererek babasını yaraladı

Kasımpaşada oturan B. Oskan'ın oğlu İsak, evvelki gece birdenbire cinnet alâimi göstererek evde sağa sola saldırmaya başlamış, bu sırada eline geçen birçok şeyi kırıp devirdiği gibi bir aralık masa üzerinde duran ekmek bıçağını da alarak babasının üzerine hücum etmiştir.

B. Oskan oğlunun bu savletinden kurtulmak istemesi de muvaffak olamamış ve İsak elindeki bıçağı babasının muhtelif yerlerine sokup çıkarmıştır.

Evdekilerin istidmadı üzerine yetişen zabıta memurları İsak'ı bıçağı ile birlikte yakalılarak mübahede altına alınmak üzere Tıbbiadiye götürmüşlerdir. Yaralı baba, berayı tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

İSTANBUL HAYATI

Argo dili

Her memleketin bir argo dili vardır. Bunda, ana lisanın kelimeleri mânalarını tamamen değiştirerek acayip kılıklara girerler.

İstanbulun argo dili bir hayli zengindir. Konuşulurken dinleyince, birçok kelimeler ayrı ayrı anlaşılır. Ve lâkin, cümleden mâna çıkarmak pek zordur. Çünkü; bu dilde kelimelerin ifade ettiği mânalar bambaşkadır. Ancak, argocular konuşurken çok jest yaptıkları cihetle fazla dikkat edilirse bir şeyler anlaşılabilir.

Eskiden İstanbulun muayyen bazı semtlerinde argo dili kullanılırdı. Son zamanlarda birçok semtlerde argo meraklıları çoğalmağa başladı. Ekserisi kıyafetinden belli olur. Şapka veya kasketleri daima başın yan tarafına doğru çarpık durur. Yazın, yakası (kendilerinin gırgır tabir ettikleri) Fermuarlı gömlek, ekseriya siyah elbise, altı gayet ince köseleli, ökçesi yüksek ayakkabı giyerler. Kışın da; dik, devrik yakalı yün kazaklarının göğsü gırgır ve paltolarının yakası daima kalkartır. Birbirlerine hitap ederken aralarında yaş farkı gözetmezler. Büyük, küçük hepsi birbirinin ağabeyisidir. Ekseriya kahkahalar atarak yüksek sesle konuşurlar, «R» leri, «Z» leri bastırarak telâffuz ederler.

— Abicim. Fin dedikleri şu hinoğlu hinlerin dalgalarını dikiz ediyor musun?

— Sorma be abi!. Herif kıydan kenteriz edip de bir takınca avala çeviriyor adam evladını.

Geçmiş bir şey anlatırken daima hâl sigası kullanırlar:

— Aman be abicim. Dün akşam bizim çorbacıya bir katakullı kıvrıp tezgâhtan kırıyorum. Bir bakıyorum, cebimde bir çiçi var. Oradan kayıyorum doğruca senin Pandeliye. Bir tek, bir daha, bir daha derken matiz olup tutuyorum caddeyi. Semti kolaçan ederken bizim enayileri enseliyorum; haydi imanım, bir dört kol... Bir de bakıyorum, enayilerden biri kıyı kıyı nefeslenmiyor mu?... Uçlanıyor bize de bir diş.

— Yaşa be Mehmed abi... Şimdi girdin gene gözüme.

— Dalgaya gelir miyiz abicim? Çakarsın ya numarayı!.. Dört gecedir harmanız. Nefes alınca kellenin çatlakları yerine geliyor. Ve lâkin kardeşim; sabahleyin bakıyorum, taş suyunu çekmiş. Haydi, ben yeniden matiz oluyorum. Dayan bakalım kocakarıya. O hırbo da taş tutmuyor ya... İşte, Allah ne verdiyse zula ediyor bize...

— Hasbi geç be kardeşim. İnsan evlâdi için taşın ne kıymeti var?... Bende de dün akşam iki çiçi ile üç munda gözü vardı. İki saate varamadı, erittim billâhi hepsini. Böyledir işte, kavanoz dipli dünyanın hali. Omuz ver böyle şeylere. Tırl da olsak bizim mekadirimizi bilen bilir.

İçki âlemleri de pek neşelidir:

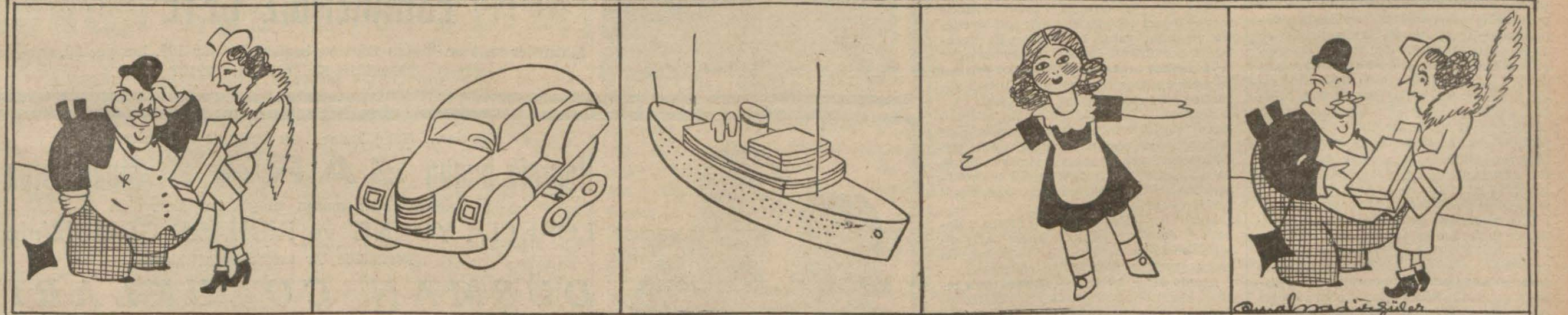
— Haydi be abicim, gıdıkla şunu. Mahzun etme zavallı asma kızını.

Diye birbirlerine ikram ederler ve üstüste kahkahalar çınlatırlar.

Cemal Refik

★ Kasımpaşada oturan Ömer isminde biri, dün Yeniceşme caddesinden geçerken bir duvardan başına düşen tuğla ile yaralanmış, polis tarafından berayı tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

BAY AMCA VE ASRİ ÇOCUKLAR!

— Yılbaşı için çocuklara ufak tefek hediyeler aldım bay Amca...

... Büyüğe bir otomobil ...

... Ortancaya bir gemi...

... Küçüğe de bir bebek!...
B. A. — Yirminci asır çocukları bunları beğenmezler sanırım!...
— Acaba?...

B. A. — Evet, hani bu otomobilin zırhı, hani bu geminin topları, hani bu bebeğin gazmaskesi derler!...

Bugün MELEK sinemasında

Dünyanın birinci artisti

CHARLES BOYER

ve sinemanın birbirinden güzel 2 yıldızı

SIGRİD GURIE - EDDY LAMARR

tarafından şahane bir surette temsil edilen

CEZAIİR SEVDALARI

İhtirash bir aşkın ateşli bir hayatın romanı. İlâveten: FOX JURNAL
Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinele

Beşiktaş SUAD PARK Sinemasında

2 büyük Türkçe Film birden

CİCİ BERBER | | Sahra kızı Leylâ

Seanslar: 2,30 - 7 de CİCİ BERBER 8,30 da 2 film birden. Telefon 43143

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı

Gece saat 20,30 da

YELPAZE

İstiklâl cad. Komedi kısmı

Gündüz saat 14 de

KELOĞLAN Çocuk oyunu

Gece saat 20,30 da

İKİZLER

Ankara Borsası

15 Birincikanun 939
ESHAM ve TAHVİLÂT
Sivas - Erzurum VI 19.—
Anadolu Demiryolu I ve II peşin 36,75
PARA ve ÇEKLER

Kapanış	En yukarı
1 Sterlin	5.2375
100 Dolar	130.36
100 Frank	2.9675
100 Lîre	6.7375
100 İsviçre Fr	29.23
100 Florin	69.25
100 Raygmark	—
100 Belga	21.5325
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.6025
100 Çekoslovak Kr	—
100 Pezeta	13.605
100 Zloti	—
100 Pengo	23.8075
100 Ley	0.97
100 Dinar	3.175
100 Yen	31.21
100 İsveç Fr.	31.0825
100 Ruble	—

Fatih sulh ikinci hukuk mahkemesi satış memurluğundan: Penbenin varisleri Saffet, Ziya, Sabiha ve Üfietin tasarruflarında bulunan Samatya'da Sancaktar Hayrettin mahallesinin Koca Mustafa Paşa caddesinde eski 301 yeni 251 No. ile murakkem bir tarafı Ali dükkânı ve bazen kuyumcu Zaker vereseleri arsası bir tarafı Makam arsası ve bir taraftan dükkân arsasını ve dördüncü tarafı tarihi am ile mahdud elhaç Mehmed paşa vakfından 600 lira muhammen kıymetli ve izalef şuyu zımında açık arttırma suretile aşağıdaki şartlar dairesinde mahkeme başkâtibi odasında saat 14 ten 16 ya kadar satılacaktır. İlk arttırma 16/2/940 perşembe günü yapılacağından o gün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulur ise ihale edecek aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün temdit edilerek 16/2/940 tarihine müsadif cuma günü aynı saatte ve aynı mahalde arttırmaya devam edilecek o günü en çok arttırana ihale edilecektir. Evsafı: Kapidan girilince geniş çini döşeli bir ev altı ve ocak yeri olup bu ev altı pencereleri istor kepenkle örtülmüş olduğundan dükkân olarak kullanılabilir ve altından on bir ayak merdivenle yukarı çıkılınca tahta perde ile birbirinden ayrılmış iki oda görülmektedir, evin helâsi bahçededir, evin yan duvarları kârgir olup dahi li ahsaptır. Bahçede bir de kuyusu vardır.

1 — İşbu gayri menkulde gayri müseccel hak sahiplerinin 20 gün zarfında vesaikile birlikte satış memurluğuna müracaatı lazımdır, aksi takdirde bu gibiler paylaşmadan haric kahrılır, 2 — Satış peşin para iledir, arttırmaya iştirak edecekler yüzde yedi buçuk nisbetinde pey vereceklerdir, 3 — Bedeli ihaleyi miadında müşteri vermezse ihale fesh edilir ve gayri menkul yeniden arttırmaya çıkarılır, iki ihale arasındaki fark ve zarar bilâ hüküm müsteriden alınır, 4 — Tarihi ihaleye kadar olan vergiler hissedarlara ve yüzde iki buçuk dellâliye ile yirmi senelik evkaf taviz bedeli müşteriyeye aittir, 5 — Şartname bugünden itibaren her kesin görebileceği surette açıktır, fazla malûmat almak isteyenlerin satış 143 No. ile memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (M. 2238)

AÇIK TEŞEKKÜR

Sevgili annemizin ölümü dolayısıyla gerek tedavisinde bulunan Taksim Fransız hastanesinin doktorlarına, hemşirelere ve gerek cenazesinde bulunan veya telefon, telgraf ve mektupla teessürlerini bildiren bütün dostlarımıza ve cenazeye gelmek lûtfunu essirgemiyen subay ve erlerimize ayrı ayrı teşekkürümüz mâni olduğundan sayın gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Çocukları: Zehra ve Sadeddin Sayar

İttihadi Millî Türk sigorta şirketinden:

İttihadi Millî Türk sigorta şirketi hissedarları umumî heyetinin, Ticaret kanununun 385 inci ve şirket esas nizamnamesinin 28 inci maddelerine tevfi kanı aşağıdaki ruznamede yazılı mevadî müzakere etmek üzere, 19 kânunusani 1940 tarihine müsadif cuma günü saat «11» de şirketin Galatada, Ünyon hanındaki idare merkezinde fevkalâde olarak toplanacağı ilân olunur.

Her hissedar veya bir hisseye malik olsa bile hisse miktarı tahdit edilmeksizin tevdi ettiği hisse adedi nisbetinde reye sahip olmak üzere bu fevkalâde heyeti umumiyeye iştirak hakkını haizdirler.

Hissedarların malik bulundukları hisse senetlerini Ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfi kanı içtima gününden en geç bir hafta evvel şirketin idare merkezine veya bankalara tevdi etmeleri lâzımdır.

Banka makbuzları hisse senetleri gibi kabul edilecektir. Hisse senetlerini tevdi eden hissedarlara birer makbuz ve heyeti umumiyeye girebilmeleri için de birer duhuliyeye varakası verilecektir.

Müzakere ruznamesi:

Esas nizamnamenin 15, 19, 30, 41, ve 43 üncü maddelerinin yeni şekli aşağıda gösterildiği tarzda tadili ve 21, 22, 23 ve 24 üncü maddelerin ilgası.

Madde 15 — İdare meclisi azasından her biri şirkete, vazifelerinin devamı müddetince satılmamak şartıyla, 125 hisse senedi de po etmeğe mecburdur. Bu hisse senetleri, üzerlerine satılması caiz olmadıkça dair bir damga vurulduktan sonra şirket kassasına tevdi edileceklerdir.

Madde 19 — Bend 2, Fıkra 2 — Şirket nükudunu, kanunî hükümler dairesinde, şehir ve kasabalar dahilinde her türlü gayri menkul emval iştirası ve kezaşık şehir ve kasabalar dahilindeki emvali gayri menkulenin şirkete ipotek edilmesi mukabilinde ikrazat icrası suretiyle istimal ve tenmiye etmek; şu kadarki emvali gayri menkulenin ipotek irası mukabilinde ikraz edilecek olan meblağ şirket nükudunun yüzde ellisini (% 50) tecavüz edemez.

Bend 10 — Müdiriyyet heyetini, acentaları ve alelûmum şirket memurinin nasp ve azletmek ve maaşlarını tayin eylemek.

Bend 11 — Yukarıdaki 4 üncü, 5 inci, 6 inci ve 7 inci fıkralarda yazılı salâhiyetlerin ummun, yahut bir kısmını ifa hususunda müdiriyyeti hususî vekâletnameler veya alelâde mukarrerat ile tevkil eylemek ve meclisi idarece her ne zaman lüzum görürse işbu salâhiyetleri ilga etmek.

Bend 12 — Haiz olduğu salâhiyetlerden lüzum gördüklerini murahhas aza sıfatını iktisap edecek olan azalarından birine tevdi etmek ve şirkete mensup olmayan bir veya müteaddit zevatı dahi hususî bir vekâletname ile muayyen umurun icrası için tevkil eylemek.

Madde 30 — Heyeti umumiyeye içtima davetleri, davet ve içtima günleri haric olmak üzere, içtima tarihinden lâakal iki hafta evvel gazetelerle ilân edilecektir.

Madde 41 — 2 Fıkra — Hissedarlara birinci hisse temettüü olarak % 5 tevziat icrasına kifayet edecek meblağ;

Madde 43 — Temettüat, birinci hisse temettüü olarak % 5 itasına kifayet etmediği takdirde noksanı basiret sermayesinden icap eden meblağ alınmak suretile ikmal edilebilecektir.

İdare Meclisi

RICHARD GREENE — ANİTA LUİSE
SHIRLEY TEMPLE
KÜÇÜK PRENSER

Bugün SAKARYA sinemasında

Mihracenin milyonlarına boyun eymeyen kadın... Niste başlayıp Hindde biten aşk mücadeleleri... Hindli itikadları... Ruhların intikali... Gaşyedici müzik... Çok heyecanlı bir mevzu... Bütün bunları:

RACANIN AŞKI

Süper filmde göreceksiniz...

Baş rollerde: Sehhar yıldız İSA MİRANDA Dünya kemancısı Vasa Prihoda İlâveten: Foks jurnal dünya haberleri ve Mike Mouse. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinele

Mevsimin Fransız süper filmi

AŞK RESMİGEÇİDİ

Baş Rollerde: Bu hafta isimleri herkesin ağzında dolaşan

Simone Simon - Jeanine Darcey ve Corinni Luchaire

3 AŞK... 3 İHTİRAS...

Bugün SÜMER sinemasında

Göreceğiniz en güzel ve en canlı ve hareketli filmidir. Aşkın şayanı hayret filmi... Bütün güzelliklerin filmi... Bütün sevişenlere ittifak edilen film... İlâveten: EKLER JURNAL en son dünya ve harp havadisleri.

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinele.

LÂLE'nin

İkinci Zafer Bombası

TÜRKÇE

ÇALINAN TAÇ

Denizlerin ejderi... Ovaların arslanı... Sanatın Güneşi...

ERROL FLAYNN'nin

Yarattığı en büyük eser... Sinema tarihinin şeref âbidesi...

Sinema âleminin eşsiz yıldızıdır...

Bugün LÂLE sinemasında

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı halk matinele. Telefon: 43595

İPEK Yalnız Bugün ve Yarın
Sinemasında
2 FİLM BİRDEN

1 — Kahkaha - Neşe - Zevk ve Eğlence Tufanı

LOREL - HARDY
HOVARDALIKTA

TÜRKÇE SÖZLÜ

2 — Heyecan - Esrar - Merak ve dehşet filmi

Polis hafiyesi

ŞARLI ŞAN

CANİLER
PEŞİNDE

DİKKAT: Bu Pazartesi PROGRAM DEĞİŞİYOR.

Bugün seanslar: 1 - 3,45 - 6,15 ve gece 9 da

BUGÜN TURAN sinemasında

Şehzadebaşında

ABDÜLVEHAB'ın

Mestedici bir muzik, gaşyedici bülbül nağmelerile süslenmiş.

BEYAZ GÜL

Türkçe sözlü, Arapça şarkılı Aşk, ihtiras, Hicran Romanı

İkinci Film: ESRARENGİZ ÇETE (TOM KEENE)

Matinele saat on birden itibaren başlar. Localar 100, her yer 20, Paradi 10 Kr. Telefon: 22127

Gençler... Genç kızlar... Sevenler ve sevişenler...

Hepiniz bugün SARAY Sinemasına

gidiniz ve sinemanın en güzel aşkıları olan

LORETTA YOUNG ve RICHARD GREENE'nin

Fevkalâde bir tarzda yarattıkları

DÜŞMAN ÇOCUKLARI

Renkli ve Fransızca sözlü filmi görünüz. Şayanı hayret manzaraları ve göz kamaştıran dekorlar arasında tabii renkli fotoğrafları gösteren ve şimdide kadar görülen renkli filimlerin en güzeldir. İlâveten FOX JURNAL. Son dünya ve harp havadisleri. Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilatlı matinele

SÖZÜN GELİŞİ

Geçmiş zamanlar

Eski günler ne kadar acı ve sıkıntılı olursa olsun zamanla güzelleşiyor ve bir devirde bize hayli müşkülâtli dakikalar geçirtmiş hadiseler, sonra hasretle yad edilen tatlı hatıralar haline geliveriyor.

Mektepte geçen senelerimizi daima «Nerede o günler!» diye hatırlamak âdetimizdir. Halbuki hayatımızın en sıkıntılı günleri, şüphesiz, mektepte geçti. İmtihan belâları, sıfıta kalmak tehlikeleri, bir hafta dört duvar arasında kapalı kalmak, parasızlık, izinsiz, tekdîr, sıfır almak endişeleri dolu olan ve o zaman «Ah bir kurtulsam!» diye yaka siltığımız bu hayat, şimdi, herşeyi feda ederek tekrar yaşamağa can attığımız mes'ud bir devir gibi görünüyor.

Geçen gün, işlerini yoluna koymuş, bol para kazanan ve her cihetçe mes'ud iki ihtiyar dostumla yemek yiyordum. Gençliklerinde metelsiz do-laştıkları günleri hasretle yadediyorlardı: «Biliyor musun, bir gün seninle Galatada dolaşıyorduk. Kış gelmiş, benim sırtımda palto yoktu. İki kuruşa yemek yiyecek yer arıyorduk... Neydi o günler...»

Şimdi hayatının en rahat devirlerini yaşayan başka bir ahabımın da şöyle tatlı bir hatırası vardır: Gençliğinde aldığı bir macera ona iki sene-de, bir adamın bütün hayatınca tahammül edemeyeceği ısırtapları çekti-miş, Günlerce aç kalmış, yalınayak dolaşmış, başına belâların enval gelmiş ve bu maceradan sıyrılmaya kadar nice ölüm terleri dökmüş. O günlerde hayati-na kendi elile nihayet vermediği de çok düşünmüş. Fakat şimdi ahabım, ne vakt evinin rahat koltuklarına yaslanıp bu hatıraları nakle başlasa gençle-şir, artık pek uzaklarda kalmış o kara günleri saadet dakikaları imiş gibi anlatır, durur.

Sıkıntı ve zahmetle dolu bile olsa geçmiş zamanları hafızamızda her gün biraz daha güzelleştiren, onları tatlılaştıran ve tekrar arzu ettiren sebep nedir? Asıl özlediğimiz geçmiş zamanlar mı, yoksa onların bizden parça parça alıp götürdüyü gençlik midir? İşte bunu tayin etmek hiç birimizin işine gelmez. Haydi Allahısmarladık!

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Tarihî vesikalar da Amerikaya gidiyor

İngiltere halkının hürriyet berata olan ve 1217 senesinde İngiltere kralı tarafından imzalanan Magna Charta'nın asıl nüshası harp dolayısıyla bir kazaya uğramaması için harbin sonuna kadar yeni dünyada mahfuz kalmak üzere Amerikaya gönderilmiştir.

Yekpare, hava geçmez surette bir bronz mahfaza içinde bulunan bu tarihî vesika, Amerika müttahid hükûmeti... devletin parlamentosunda gayet kıymetli vesika-ların muhafazasına mahsus çelik kütüpha-neye tevdi edilmiştir.

Meşhur bestekâr Strauss'n bir macerası

Meşhur Avusturyalı bestekâr Strauss'un Rusya'da yaptığı bir turnede başına bulaşmış bir macera geldiği ahiren tedkik edilen ha-tıralarından anlaşılmıştır. Strauss Mosko-vada çalışırken, genç ve güzel bir prenses kendisine âşık olur. Ders almak bahanesiyle bestekârı evine çağırır. Bestekâr vakit bu-larak prensesin sarayına devam eder. Bir gün bestekâr kıza ders verirken babası na-gihani üzerlerine gelir ve kızını ifşal eyle-

KÜÇÜK HABERLER:

★ Kalyoncukulluğunda oturan Kristina Isminde bir kız, babası Nikoya aid ve bir bardak içinde bulunan ilacı su zannederek içmiş ve az sonra zehirlenme alâmları göstermiştir. Hadiseye el koyan polis; Kristi-nayı hastaneye kaldırmıştır.

★ Fatih'te karısı Nedimeyi döverek beş aylık çocuğunun düşmesine sebebiyet ver-mekten maznun Mehmedin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır. Bu celsede müddetummi iddianamesini okuyarak Mehmedin suçu sabit olduğun-dan cezalandırılmasını istemiş, maznunun müdafaaasını hazırlaması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

★ İtalyan bandıralı Bonsano vapurule limanımıza ziraat ve ticaret makineleri, yine İtalyan bandıralı Kapomansa vapuru ile bakır, mantar, elektrik malzemesi, de-mir eşya, boya, makine aksamı, cam lâv-ha, mermer, asit, limon, Amerikan bandı-ralı Eksamunt vapuru ile de elektrik mal-zemesi ve elhazı gelmiştir.

★ Galata yolcu salonu senebesine kadar bitirilecekti. Gerek malzeme kütüğünden, gerekse, plânda yapılan bazı tadilatın dolayî inşaat müddeti uzamıştır. İnşaatın hazırlan başlangıcında bitirileceği tahmin edilmektedir.

★ Dün, Fransaya 200 bin kilo fundık, Çekoslovakaya 60 bin kilo ayon. Buiga-ristan ve İtalyaya balık, İngiltereye gıda maddeleri ve deri ihraç edilmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Eserleri sinemaya alınan İngiliz edibi Bernard Shaw

Bernard Shaw'ın bir eseri filmle alınmış; muvaffak olmuş. Şimdi se-lik eserini daha perdede seyrede-cekmiz.

İsmi (Şav) diye telâffuz edilen bu İngiliz romancısı, tiyatro müellifi ve münekkiddi 1856 da Dublin'de doğdu. Gençliğinde sosya-listti. Fakat aynı zamanda sanat, musiki ve tiyatro tenkidleriyle meşgul olmuştur. Eserlerinde daima inkılâpçı bir ruh, bir garabet, ve nükte meyli, bir bedbinlik dikkate çarpar.

B. Shaw

Yazıları şeklen klâsik bir mükemmeliyet-tedir.

Shaw'ın şahsiyetinde müessir olmuş mü-tefekkir ve sanatkarlar şunlardır: Shelley, İbsen, Karl Marx bilâhare Samuel Butler ve Lamarek.

Bernard Shaw, edebî külliyyatından baş-ka sosyalist beyannameler de kaleme al-mıştır. 1914 de harp aleyhdarlığı yüzün-den hissiyatı milliyetî aleyhine kıskırt-mıştı.

Dünya güzelliğini kazanan bir kız, bu muharrirle telgraf çekmiş: «Sen çok zeki-sin, ben çok güzelsim. Evlenelim. çocuğumuz hem çok zeki, hem çok güzel olur.»

Nükteli müellif cevap vermiş: «Ben çok çirkinim, siz çok akılsızca benziyorsunuz. Maazallah evlâdımız hem sakil, hem ah-mak doğarsa...»

Finlândiya sahillerinin ablokası

Finlerin birkaç küçük harp gemisile bu ablokaya mani olmaları mevzuubahis değilse de İskandinav devletlerinin deniz kuvvetleri işe karışırsa abloka büyük müşkülâta uğrar

Sovyet Baltık donanması tarafın-dan ayın sekizinden itibaren tatbi-kine başlanan Finlândiya sahillerinin ablokası devam etmektedir. Sovyet Rusya ablokanın başlayacağını ilân ve Finlândiya limanlarındaki yaban-cı gemilerin bulundukları limanları terk etmelerini ihtar etmiştir. Sahil ablokası muharip devletler arasında teşebbüs edilen harp harekâtının en mühimlerinden biridir. Bu ablokadan maksad Finlândiya hariçten vaki olacak yardıma mâni olmak ve deniz ticaretini kesmektir.

Bir sahili müessir surette abloka edebilmek için evveleminde kuvvetli bir donanmaya malik olmak, saniyen abloka sahasını kontrol için müsaid üsler elde etmek şarttır. Baltık deni-zinde iki büyük körfezin birer yakası- nı teşkil eden 620 mil imtidadındaki Finlândiya sahillerinde ablokayı bil-fiil tesise memur Rus donanması iki dritnot, iki ağır kruvazör, iki hafif kruvazör, 20 muhrip, 72 tahtelbahir, 8 mayn atıcı, 14 mayn tarayıcı ve gambotta müteşekkildir. Buna mu-kabil Finlândiyanın elindeki deniz kuvveti 4,000 tonluk iki sahil zıhlısı, 5 tahtelbahir, 3 gambot, 6 mayn atı-cı, 19 mayn tarayıcı ve 7 hücum botundan mürekkeptir. İki muharip devletin deniz kuvvetleri mukayese kabul etmeyecek bir vaziyet arz-etmektedir. Binaenaleyh Finlerin bu küçük mikyastaki filo ile Sovyet ab-lokasına mümanaat etmeleri mevzuu bahsolamaz.

Ablokanın icra ve tatbikinde ikinci şart olan sevkulceys vaziyet ve mü-said üslere malikiet hususuna ge-lince; Sovyetler Polonyanın taksimi-ni müteakip Letonya ve Estonya hü-kûmetlerini tazyik neticesinde Fin-lândiya körfezinin cenup sahillerinde ve medhalinde mühim liman ve ada-lara yerleşerek bu körfeze tamamen hâkim olmuşlardır. Bu sebepten ab-loka Finlândiya körfezi için kolayla-yıdır. Esasen Finlândiyaya hariçten yapılacak yardımı bu körfez içindeki Fin limanlarına tevhit etmek abloka kuvvetlerinin kucağına atmak ola-caktır. Zira Finlândiya körfezi Rus donanması tarafından mürur ve ubu-ra tamamen kapatılmıştır.

Abloka kuvvetinin müşkülâta uğ-riyacağı sahil hiç şüph yok ki Baltık denizinin şimal kısmını teşkil eden Botni körfezidir. Bu geniş ve uzun körfezin bir yanında bulunan Finlân-diya karşındaki İsveç denizden sı-kı irtibatlıdır. Botni körfezindeki 400 mil uzunluğunda Finlândiya sa-hillerinden İsveç en fazla 100 mil me-safededir. Hattâ körfezin orta kıs-mında bu mesafe 40 mil kadardır. Gerçi Finlândiya İsveçle şimalden hemhudud ve bu sebeple karadan irtibat halinde ise de karlarla mestur erazideki şimendifer ve otomobil yo-larından nakliyatın pek müşkülâtli yapılabilceği nazarı dikkate alınır sa-deniz yolunun kara yoluna tercih edi-leceği tabiidir. Baltık denizinin şı-mal tarafının donması için zaman henüz erkendir. Botni körfezi ekseri-yetle ikincikanun içinde donmağa başlar ve şubat nihayetine kadar bu-ralarda buzlar çözülmez. Maamafih bu incimad hadisesi Finlândiyanın lehinedir. Çünkü buzlarla örtülü de-nizde Rus donanması ablokayı idame edemez. Buna mukabil hususî buz ki-ran gemilerle İsveçten Finlândiyaya nakhiyat yapılması mümkündür.

Şimdi bu ablokanın icra tarzını mütalâa edelim. Rus donanmasının Finlândiya sahilini ablokaya tahsis edeceği filonun ağır toplu gemilerden müteşekkil olmasına lüzum yoktur. Çünkü Finlândiyanın elindeki deniz kuvveti zayıf ve ehemmiyetsizdir. Binaenaleyh Sovyetler bu abloka işin-de kruvazör ve muavin kruvazör, muhrip, mayn atıcı ve tarayıcı ge-miler kullanmakla iktifa edecekler-

Finlândiyanı ve Botni körfezile Alând adalarını gösterir harita

dir. Haddi zatında Finlândiyanın de-nizden ablokası kuvvetinin zayıfa karşı tatbik ettiği iktisadî bir tazyik mahiyetinde olup esas itibarile İngi-terenin Almanya'yı abloka etmesine müşabihdir. Şu fark ile ki; Şimal de-nizinin Okyanusa geniş bir kapısı ol-duğu halde Baltık denizi bundan mahrumdur.

Şurası bilinmelidir ki düşman sa-hillerini ablokaya memur olan kuv-vetler yalnız o sahillerin denizden muvasalasını kesmekle kalmayıp as-kerî hareket bakımından ele geçiril-mesi lâzımgelen yerlere asker çıkara-rak o yerleri zaptetmeğe ve halkın maneviyatını kırmak için açık şehir ve kasabaları da bombardıman et-meğe teşebbüs ederler. Şu halde ab-lokaya maruz bulunan sahiller düş-man donanmasının daimî tehdid ve kontrolü altında bulunur. Maamafih ablokayı yapan harp gemilerinin sa-hilin muayyen noktaları önünde uzun zaman kalmalarına onların mahru-kat, cephanes, yiyecek ve içecek ihtiyaçlarından dolayı imkân yoktur. Bu sebepten zaman zaman nöbet deği-ş-tirmeleri ve bu ihtiyaçlarını kısa za-manda ikmal etmeleri lâzımdır ki bu da abloka edilen sahile yakın bir ileri üssün tesisiyle kabil olur.

Haritaya bir nazır atfedilecek olu-rsa Baltık denizinin heyeti umumiye-si diz çökmüş dua eden bir kadın re-simine benzemektedir. Bu kadın re-simin göbeği hizasına birçok küçük adacıklar serpilmiş ve belinin üzerine de büyük bir ada konmuştur. Bu, Alând adası olup Baltık denizini üç kola ayıran yolun tam ortasıdır. İşte Rus abloka kuvvetleri için ideal üs burasıdır. Alând adası Baltık de-nizinde tabiatın yarattığı bir karakol noktası olup aynı zamanda Botni körfezinin de kilididir.

Bu adanın Finlândiya sahillerini abloka harekâtında oynayacağı role kısaca temas edeceğiz. Malûmdur ki Alând adasının tahkimi meselesi Polonya harbine tekaddüm eden gün-lerde ne Almanya ve ne de Rusyanın hoşuna gitmeşti. Finlândiya komşu-su İsveçle anlaşarak bu adayı tah-kim etmeğe ehemmiyet vermiş ve bu suretle şimal sahilini emniyet altına almağı istihdaf eylemişti. Rusya Fin-lândiyadan istekleri meyanında Fin-lândiya körfezinin medhalindeki Hangö adasının kendisine terk edil-mesini ve Alând adasında istihkâm yapılmamasını ileri sürmüştü. Zira bu ada müstahkem bulundukça Bal-tık harekâtına ve dolayısıyla Finlân-diyanın ablokasına ciddi bir engel ola-caktı. Alând adasının Finlândiya ta-rafından ne derecede tahkim edildiği malûm değilse de harbin ilk günle-rinde Finlândiya körfezi ağzındaki hâkim bir noktaya asker ihracına te-şebbüs eden Rus filosundan Fin top-larile bir muhribin batırılması ve

Kirow kruvazörünün ağır yaralan-ması gösteriyor ki Finlândiya kör-fezi medhalinde olduğu gibi Botni körfezi medhalinde de bilhassa Alând adası üzerine Finlerin kuvvetli tah-kimat yaptıklarına ve etrafına mayn tarlaları vücuda getirdiklerine hükmedilmektedir.

Rus donanması bu adayı elbette zorlayacak ve zaptetmeğe çalışacak-tır. Bu esnada mutaarrız donanma-nın Fin tahtelbahirleri ve hücum bot-ları tarafından taarruza uğraması pek muhtemeldir. Zira Finlerin tahtelbahirleri fa'al ve işe yarar haldedir. Aynı zamanda bu ada hizasındaki İs-veç sahilleri de maynlenmiştir. Bina-enaleyh Alând etrafında bugünlerde mühim vakayile intizar edilebilir.

Ruslar Alândı zaptedince bu ada-nın en müsaid olan limanlarını ab-loka kuvvetlerine ileri üs olarak kul-lanacaklar ve Botni körfezindeki ha-rekâtı bu üsse istinaden teşdid ede-ceklerdir. Botni körfezindeki abloka faaliyetleri esasında Finler ellerinde-ki beş tahtelbahirle 7 hücum botunu ve mayn gemilerini maksada uygun ve mahirane kullanabilirlerse Sovyet donanmasını hayli zayıyata düşür-edebilirler. Zira Karadenizin hemen hemen üçte ikisi kadar olan Botni körfezinde mevsim icabı puslu ve sisli hava vaziyetinden dolayı rü-yet şeraiti Rusların aleyhine ve mü-hacim tahtelbahir ve hücum botları-nın fırsat bulmalarına çok elveriş-li-dir.

Bir ajans haberine göre Kronstad Rus deniz üssü bir Finlândiya torpi-dosu tarafından muvaffakiyetle bom-bardıman edilmiştir. Bu muvaffaki-yette rüyet şeraitinin fenalığının mühim tesiri olduğu muhakkaktır. Bu ahval ve vaziyete rağmen Rusya deniz hâkimiyetini tesise muktedir donanmaya sahip olduğundan ablo-kadan beklediği neticeyi istihsal ede-ceğine şüphe yoktur.

Acaba Finlândiyanın uğradığı ab-loba tazyikini tahfif için İsveçin de-niz kuvvetile yardımı mevzuubahso-labilir mi? Böyle bir yardım için evveleminde tahtelbahir ve mayn sı-lâhları düşünülebilir. Fakat Finlân-diyanın istilâsı İsveçi tehdid etmekle beraber Rusyayı bu devletle harbe icbar etmedikçe İsveçin donanmasıle Finlândiyaya yardım etmesi bekle-nemez. Her ne kadar Finlândiya ile birlikte İskandinav devletleri Stok-holmda akdettikleri içtimada yekdi-ğerine yardım esası üzerinde konuşmuşlarsa da bu yardım mü-taarruza karşı müşterek harekâtı te-tihdaf etmemektedir. Aralarında yek-diğerini garanti etmeği ve yahut as-kerî muavenette bulunmayı taahhüd etmiş olsalar da İsveçi Finlândiyanın yanında yer almış görüldü.

Maahaza Finlândiya harbi İsveçe sirayet ettiği takdirde Baltıkta Rus donanmasının karşısına hatırı sayı-lır muharip bir İsveç donanması çı-kacaktır. Bu minasebetle İsveç do-nanmasının kuvvetini kısaca gözden geçirelim. Ana üssü Stokholmda bu-lunan bu donanma 7,000 tonluk üç yeni zirhlî ile beş küçük zirhlî, üç kruvazör, 14 muhrip, 16 tahtelbahir-den müteşekkil olup 12 tane 28 lik ve 4 tane 21 lik ağır top taşımaktadır. İsveç bahriyesi parsonel cihetinden de mükemmeldir. Norveç ve Dan-marka filolarını hesaba katmadan yalnız İsveç donanması Baltıkta Rus donanmasının abloka harekâtına mü-saade etmeyecek kudrettedir. Finlân-diya vukubulan Rus taarruzunun âikdeti İsveçle harbe müncer olduğu takdirde Baltık denizi çok faal ha-rekâta sahne olacak ve belki de Rusla-rın Alând adalarında tutunması mümkün olmayacaktır. Maamafih

A. B.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Eski günlerde

Eyüp oyuncakları

Eyübün üç şeyi meşhurdur: Kebabi, kaymağı, oyuncakları... Üç şeyi de boldur: Ziyaretgâhları, cenazeleri, dilencileri... Çarşı boyunda, sağ kolda, mis gibi kokuları ortalağı bürüyen kebabçılar; sütleri akan lüleleri lengerlere istif etmiş kaymakçılar; karşı kolda da mosturalarını donatmış oyuncakçılar...

Hepsi de ardarda, yanyana, say sayabildiğin kadar dükkân... Oyuncaklar Nuh Nebilin, aynı şeyler ve hep bir örnek:

Davul, tef, darbuka, araba, beşik, salıncak, havan, tereyağ yayığı, topak, kocakarı zırlıtısı, şakşak, düdük, kassak düdük, hacıyatmaz...

Zinhar suret ve canlı mahlûk nevinden olanı yok. Zira günahı kebairenden. Yapan canını da vermeli...

Davul ekseriya Halebin kıl kutularından bozma, kokusu gitmemiş, karışık kadar kuturda; tef hâkeza teneke zilli; darbuka semaî kahvelerindeki lerin hayli ufarağı, az seslisi ve çocuk harcı olanıydı. Bunların kalın, pür-tük pür-tük derilerindeki sarı sarı teaffünün derecesini hiç sormayın.

Araba tahtadan, dört köşe, mecidiye büyüklüğünde tekerlekli; beşik kârikadim tarzda, aşı boyasından ve patalombadan çiçekli; salıncak bayram yerlerindeki gibi, havan bildiğiniz tahta havanların küçüğüydü.

Topağ iki çeşitti: Alaturkasi üstüvane biçiminde, yukarısı çentiklice ve altı mahrut.. parmaklar kıvrılarak ilk devri verildikten sonra kalınca si-cimden kırbaça şark şark vurulur, fır fır döndürülür.

Alafrangası armudi. Pencere istorunun yuvarlak kaytanı sarılır, fırlatılınca fırıl fırıl döner.. avucunun içine alanlar mı istersin? Aynı ayrı beş parmağın ucunda gezdirenler mi? Nişanlıyarak atıp yerde dönenlere kafa vuranlar ve onları kabullenenler mi?

Düdük çoban kavallarının ufağı, az ve geliş güzel delikliydü. Düt düdü öter, o kadar.

Kocakarı zırlıtısına gelince seyir yerlerinde, caddelerde dolaşan seyyar oyuncakçılar avazı basarlardı:

— Vay babam vay, kaynanam mısın hey mubarek?... Hanımıneler, acuzeler nemrud; semsiyelerini, sopalarını kaldıra kaldıra:

— Tez günde, tez saatte çenen tulsun da ağzını açamaz ol; köprü üstünde dilen inşallah! diye çemkir-medeler...

Kursak düdüğün ağzile perde yerl kamış, ortası galibardaya boyanmış kursaktı. Tükrükle ıslanınca onun kokusu da burun direğini kırardı.

Ayak satıcıları bununla fiyakalı fiyakalı taksime, iki telliye girişince, çocukların hepsi peşinde...

Altmış paracığı bulunan varsa hemen uzatanlar. Keramet sanki herifin elindeki düdükteymiş, alınca böyle çalabilirmiş gibi, bilhassa o küfeki dişli ağzın salyalarile vıcık vıcık olmuşu isteyenler...

Halbuki o hin oğlu hin kaçın kurası?

Çığırta üflemede mahir... Bu bir, bağlama iki, ikisinden birine merak omuzdaşlarda şarttı.

Çığırta dedim de hatırama geldi. O zamanlar bunun alyülâsını kuran, ağma bir Rum çalar, Beyoğlunun arka sokaklarını tin tin dolaşarak: (Felek bana neler etti), (Nalei cangâh), (Nane suyu, nane şeker), gibi türkülerini gayet ustacasına ve firaklı firaklı, yanık yanık tuttururdu.

Daha eskilerden bu nesneyi üfle-yişte en meşhurun biri de bir vaktin sayılı biçimlerinden ve semaî kahvelerinin namhı semalcilerinden Hasekili Şevki imiş ki dünyadan etini, eteğini çektiikten sonra sakalı koyuverip Şevki baba ismini almış; Davudpaşarüştiyesine mubassır mı, bevap mı ne olmuş.

Hacıyatmaza gelelim: Alı, yeşilli kaymak kâğıdlarına sarılmış küçük bir mantar; altında kurşun, üstünde renk renk horoz tüyleri.

İstediğin gibi at, yatmaz oğlu taymaz. Gezici oyuncakçılar sokak içlerinde, mahalle aralarında yine çocuklara rasladılar mı hemen eğri büğrü

Seyyar oyuncakçı

arnavud kaldırımlarına fırlatı fırlatı-verirlerdi:

— Hacıbabam yatar mı be?... Komşunun kızına sevdâ çekiyor, sabaha kadar uyku tutmuyor moruğu!

Yine etrafına düşünen düşüne; onluğ verip alan alana; çoğu da beş parasız, ağzı açık bakadursun.

Kâğıd karagözleri satanlar köşebaşı aktarlardı. Yapanların en namı-ları da Beyazıtta, Maliyenin karşısındaki salaş sıra dükkânlarda iki erbab kişi.

Deve derisinden olanları Kâtip Salih, şair Ömer gibi hayallilere ve meraklılara saarlardı. Asıl işleri hattat elinden çıkma yazıların etrafına kitabeler, yıldızlı cici biciler çekmek; eskilerini tamir veya başka bir kâğıda istinsah; (Peçic), (Bertivisai) gibi oyun lâvhaları resmetmek.

Kâğıd karagözler on paraya, yirmi paraya; deve derililer iki kuruş, üç kuruş. Şirinin kasrı, Ferhadin de verdiği dağ, kanlıkavak ağacı gibi alayışlıları lâakal yedi buçuğa, iki çeyreğe.

O sıralar Üsküdar'da asrı bir oyuncakçı türemişti. Çarşı boyunda, ecza-haneye bitişik dükkânda. Kontrplâk-lardan biraz kalınca tahtadan yaptığı oyuncaklar yaman şeylerdi.

Mesela karagözle hacivat bir yel değirmeninin çıkışına yapışmışlar.

Rüzgârla döndü mü sanki sakallılar çeviriyormuş gibi, kanburlarını çıkara çıkara boyuna eğrilip doğrulma-dalar.

Bir başkasında yine pervane. Ko-lunu Gırtlak nine ile Arap bacı tutmuş. Yukarıya musluklu bir gaz te-nekesi konacak. Su şır şır akmağa başlayınca aşağıdalar harekette.

Daha başkasında takım açmış tu-lumba. Karagöz atın üstünde ve reis; hacivad yanında yadağı. Sandığın altında Arnavud, Arap, Acem, Tuzsuz Bekir; borucu Rezakızade Tarçın bey; fenerci de fenerini burnuna asmış altı karış Beberuhi.

Kim bilir ne kulp bularak Yıldız jurnal dayamazlar mı? Adamcağızı palas pandiras Beşiktaş karakoluna sürükleyip sigaya çektiikten sonra bir temiz zılgıtı vermezler mi?

Biçare bu kabil oyuncaklarının hep-sini hemen ortadan yok edip yine Eyüpkarilerde karar kılmış, yalnız nevicad olarak, hulûs çakmaklık da arada, o sene alayı vâlâ ile İstanbul'a gelen (Mesudiye) fırkateyni hümayu-nunun, (Hamidiye), ve (Mecidiye) kruvazörlerinin (Ertuğrul) yatının tahtadan tipatip modellerini mosti-rasına asmıştı.

Geçen yıl bir vesile dolayısıyla Eyü-be gitmiştik. Kaç senedir o taraflara hiç yolum düşmemişti. Parmağım ağzımda kaldı.

Her tarafta radyolar, gramofon-lar... Kebabçılardan, kaymakçılardan, oyuncakçılardan eser kalmamış. Yal-nız bir dükkânının duvarında bir kaç tane davul, tef ve havan. Came-kâmında selüloiden topalar, bebekler; kurşundan askerler; tenekeden oto-mobiller, otobüsler...

Hepsinde de (Made in Germany) markası.

Cenazeler, dilenciler kalmamış. Tür-bei şerifte güvercinler bile azalmış. Çanakla mısır satan kadın pinekle-mede.

Leyleklerden yalnız bir tanesi gözü-me ilişti. Tüyleri dökülmüş, kagası çıkmış, laklakı bile kalmamış. Tek ayak üstünde melûl mahzun etrafa bakmada.

İskelenin yolunu tutarken kahve önlerindeki delikanlılar birbirleriyle ense çekişerek, güreşten, idmandan, Halic klübünden bahsediyor, kimi de o akşam Fenerde verilecek balo-dan tutturup ıslıkla tango çalıyordu.

Sermed Muhtar Alus

Paris radyosunda türkçe neşriyat

Paris radyosunda türkçe neşriyatı: Yukarıda Paris büyük elçimiz Behiç Ergin, solunda kontes Rohozinska, sağında Fransız radyo neşriyatı umum müdürü ve memurları, aşağıda Fransız Dahiliye Nazırı B. Albert Sarraut ve Paris büyük elçimiz nutuklarını söylüyorlar.

Haftalık piyasa

İhtikâr etrafındaki münakaşalar, İhracat maddelerinin vaziyeti

Bu haftanın piyasa vaziyetini izah ederken, en evvel, ihtikâr mevzu-larından bahsetmek lâzım... İhtikâr mevzuu son günlerde ortaya çıkmış bir mesele değildir. İhtikâr normal zamanlarda da vakit vakit vaki olurdu. Hayat pahalılığı, muayyen mad-delerin fiatlarındaki yükselme hadi-seleri, bütün bunlar ihtikâr mevzuile alakadar değil miydi? Fakat harbin başlaması üzerine esasen mevcut olan ihtikâr büsbütün inkişaf etmiştir. Çünkü yüksek kârlar temin etmek isteyen zümreler, beynelmillel vaziyeti fırsat ittihaz ederek, fiatlere zam yapmaktadırlar.

Son günlerde fiatlerin artmasın-daki sebeplerden biri de, elinde para-sı olan küçük tasarruf eshabinın mal almasından ileri gelmektedir. Bütün iş yerlerinde, iş adamlarının konuş-tukları mesele budur.

— Paran var mı? Eğer varsa bir iş yapalım. Teneke satın alalım.

Teneke ticareti bir misaldir. Elinde parası olan kimseler tenekeye para yatırarak büyük kârlar temin edece-ğine kanidirler. Fakat bu kâr plânını altüst eden bir hadise olamaz mı? Hükümet teneke ihtikârına karşı bir çare bulmak için, dışardan teneke it-hal ederse vaziyet ne olacak? Pek tabii olarak o zaman teneke spe-külasyonu yapanlar ziyan edecekler-dir.

Bu ziyan hadisesi tenekede olduğu gibi, kumaşa ve her türlü eşyada da vaki olabilir. Çünkü ihtikârla müca-dele etmek için, yegâne çare piya-saya mal çıkarmaktır. Nitekim ihtikârla meşgul olacak olan kanun lâyi-hasında da böyle bir hüküm vardır. Bu lâyiha yakında B. M. Meclisinde müzakere edilerek, kanuniyet kesh-ederse pek tabii olarak, bu hüküm de tatbik edilecektir. O zaman kâr ümi-dile parasını muayyen maddelere ya-tıran kimseler büyük bir ziyana gireceklerdir.

Küçük tasarruf eshabinın böyle bir ziyana girmesi, nihayet millî iktisad gayelerimize uygun olmyan bir hare-ket olur. Böyle bir zamanda millî ser-mayeyi korumak, onu faydalı saha-larda kullanmak fikrleri ileriye sü-rülürken, millî sermayenin spekü-lasyon ticareti sahasına akın etmesi-ne mâni olmalıyız. Bilhassa iktisad haftasında böyle bir hadisenin cere-yan etmesi de pek kötü bir tesadüf-tür.

İthalât maddelerinin vaziyeti

Piyasada bir taraftan ithalât mal-larının fiatleri yükselirken, diğer ta-raftan da dışardan bol miktarda mal gelmektedir. Halbuki bazı saf kimse-ler, dışardan mal gelmeyeceğini he-sap ederek, mütemadiyen fiatlerin artacağını zannedyorlar. Bu, yanlış bir görüştür. Son günlerin ithalât va-ziyetine bakılırsa, dışardan bol mal geldiğine kani olabiliriz. Bilhassa İtalyadan manifatura ithalâtı art-maktadır.

Geçen hafta da yazdığımız gibi, asıl mesele demir, madenî eşya, kalay gibi maddeleri kolaylıkla ithal et-mekti, bu hafta içinde Ticaret Vekli Nazmi Topcuoğlunun gazetelere ver-diği beyanata göre, bu mesele halle-dilmiştir. Yakında piyasanın ihtiya-cı olan demir, kalay, teneke, madenî eşyanın İngiltereden geleceğine şüp-he yoktur. Bu vaziyet karşısında pi-yasanın daha geniş bir nefes alaca-ğına emin olabiliriz.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

İhracat maddelerimizin vaziyetini umumî olarak aşağıda izah ediyoruz: Son günlerde ihracat maddelerimizin arasında en ziyade satılan madde tü-tündür. Ege mintakasında tütün sa-tışları hararetili bir surette devam etmektedir. En büyük alıcı, Amerika-dır. İngilterenin piyasadan külliyetli miktarda tütün alacağından bahse-dilmektedir.

İsveç, Norveç, Finlandiya, Hollan-daya tütün ihracatı azalmıştır. Bu-nun en büyük sebebi, torpil tehlikesi

karşısında bu memleketlere güçlükle sevkiyat yapılmasıdır.

Kuru meyva ihracatı devam etmek-tedir. Kuru üzüm, incir en ziyade İn-giltere ve Amerikaya satılmaktadır. Bu yüzden Amerika ile olan ticareti-miz inkişaf etmektedir. Esasen son Amerikan anlaşmasına göre, Ameri-kaya ihraç edilen mallar için dolar başına 32 kuruş prim verilmektedir. Tınaret Vekâletinin kontrolü altında teşekkül eden Takas limited şirketi-nin verdiği bu primler, Türkiye - Amerika ticaretinin inkişafına sebe-biyet verecektir.

Kuru meyvalarımızdan fındığa ge-lince, en ziyade Fransaya sevkiyat ya-pılmaktadır. Bulgaristanın Türkiye-den Almanya hesabına fındık alaca-ğından bahsedilmektedir. Fakat bu havadisın ne dereceye kadar doğru olduğunu tevsik etmek mümkün olamamıştır. Zaman zaman Bulgaris-tan ve İtalyanın Türkiyeden mal ala-rak Almanya'ya sattığını iddia eden-ler vardır. Halbuki İtalyanın şimdiye kadar Türkiyeden fındık aldığı vaki değildir. Piyasada bu gibi havadisle-rin zuhur etmesi, bu memleketlerle olan normal ticaret fiatlerine zarar verebilir. Bu itibarla bu iddialara inanmamak lâzımdır.

Hüseyin Avni

Finlândiya sahil-lerinin ablokası

(Baştarafı beşinci sahifede)

bunu şimdiden tahmin etmek müş-küldür. Zira Sovyet istilâsının nerede duracağı henüz malûm değildir.

Bugün hakikat olan bir cihet varsa o da Rusların Baltıkta 1914 vaziyeti-ni bir an evvel elde etmek için isti-calleridir. Maamafih Rusların Bal-tığı bir kanal ile Şimal Okyanusuna birleştirmeğe mecbur kaldıklarına ba-kılırsa Almanyanın zarurî müsaade-kârlığını fırsat ittihaz ederek ve İs-veçin zengin demir madenlerine te-sahtip bahanesile İskandinavya ya-rımadasının şimalını çiyinerek At-las Okyanusuna çıkmak istiyecikle-rine ihtimal vrilebilir.

Hulâsa; Finlândiyanın Ruslar ta-rafindan ablokası başta İsveç olmak üzere Baltık devletlerinin kâffesini iktisaden sarmıştır. Almanya ve İn-gilterenin bitaraf gemilere karşı tat-bik etmekte oldukları sıkı kontrole ilâveten Rusyanın Baltıkta başladığı bu abloka bir asrı mütecaviz bir za-mandanberi harp âfeti görmeyen İs-kandinav devletlerini şaşırtmıştır. Kim tahmin ederdi ki dünyanın en hür ve müreffeh İskandinav millet-leri harp tehlikesile tehdit edilsin. Artık Avrupanın şimalinde de huzur ve sükun ihlâl edilmiştir. Finlândiya ablokası Sovyet donanmasının kıfa-yetini ölçmek bakımından da me-rakla takip edilmektedir. — A. B.

Eğlenceli bir gece

16 birinci kânun 939 cumartesi akşamı Taksimde âbide karşısında Kristal gazine-sında C. H. partisi Taksim ocağı şerefine İstanbul en meşhur alaturka, alafranga artistlerinin iştirakile çok eğlenceli bir mü-samere tertip edilmiştir.

Saat 18.30 da başlayacak olan alaturkaya Safiye, Nezih Oyarbar İstanbul Darülmilim musiki ince saz heyeti ve bu heyetle be-ra-ber Nezih ve Cevdet, Sadı ve Beler salon-larının artistleri iştirak edecekler ve Kris-tal, Sadı, Beler salonlarının ince saz heyet-leri bir küme sazı halinde en nadide par-çaları çalacaklardır.

Alafrangaya Macar kadın orkestrası, Pa-ramund Viyana baletleri, Turan barın çok enteresan numaralarile meşhur artist Stal-lisa, Maksimbar baletleri ve diğer bar nu-maraları iştirak edeceklerdir.

Bulgaristanda terhis

Sofya 13 — Vaziyetin karışıklığı dolayısıyla çağırılan ve bir buçuk ay-danberi kışlalarda hizmet gören sı-nıflar bu ay sonunda terhis edileceklerdir.

Diğer çağırılan acemi sınıflar da, hâlen kışlalarda muntazaman talim görüyorlar. Ayın ortasında bütün memlekette sadakat yemini edeceklerdir. Sofyada yemin merasimi Har-biye okulunda yapılacaktır.

Amerika ve oradaki Türkler

Sağımızdan bir ses yükseldi: "Bu da karpuz mu? Ah Tekirdağı karpuzları!.."

"Bizim papazla münakaşa ettik. Ona türkçe imlâ yazdırdım..."

Amerikadan dönen B. Ahmed Emin Yalmanla bir mülakat

Gazeteciler arasında ufak tefek, çok sevimli, pek nazık bir zat vardır. Çok seyahat etmiştir. Bir çok defalar Okyanusları aşmıştır. Onun yaptığı kilometreleri, milleri birbirine ekleyecek olursanız bu mesafe bir kaç defa küreiarzın etrafını devredebilir. Kendisinin dünyanın en uzak birçok yerlerinde dostları vardır. Her seyahatinden tath, meraklı hatıralar, söylecek anlatacak bir çok şeylerle döner. Geçen gün onu yine Galata rıhtımında vapurdan inerken karşıladım. Atlantığın ötesinden, yeni dünyadan geliyordu.

B. Ahmed Emin Yalman'dan bahsettiğimi belki de anlamışsınızdır. Onunla konuşurken insan iyi çekilmiş, güzel bir seyahat filmi seyrediyorum zannediyor. Söz arasında bir aralık yemek meselesinden bahis açılmıştı. Ahmed Emin Yalman:

Amerikalıların pek beğendiğim bir yemek tarzları var... dedi. Bir türlü yemek yiyorlar ve onlarla karınlarını doyuruyorlar. Eğer orada ikinci bir yemek isterseniz size: «Acaba aklını mı kaçırdı?» gibi bakıyorlar...

Sordum: — Üstadım Amerikaya bir çok defalar gittiniz. Onların bizi tanımaları bakımından ilk gidişinizle bu son gidişiniz arasında ne gibi farklar gördünüz?

Gülümsedi: — İlk gidişimde bize gayet acılp sualler sordular. Bizi pek garip tanıdıkları belli idi. Hattâ ilk seyahatimizde bir arkadaşımız sinirlenmiş ve: «Teaddüdü zevcata tarafdar mısınız?» Sualine inad olsun diye «evet, tarafdarım» cevabını vermiştim. Hattâ o zaman bu arkadaşımızı az daha Amerikaya sokmuyorlardı. Nihayet araya girildi. «Canım bu 18 yaşında bir çocuk... Bir karısı bile yok. Teaddüdü zevcata tarafdar filân değildir. Laf olsun diye böyle söyledi.» Filân denildi de ondan sonra kendisi Amerikaya girdi. Bu sefer de Amerikalılar bize sual soruyorlar amma bizim eskiliğimizle aid sualler değil... Bilâkis yeniliğimize aid şeyler... Sualler tamamen tersine döndü. Hattâ Piyerlotivari hislerle sorulan sualler...

Nevyork sergisinde Türk pavyonu

— Gelecek seneki Nevyork sergisine iştirak etmemize tarafdar mısınız?

— Bu seneki bizim pavyonumuz bilhassa propaganda tarafından Amerikada çok iyi tesir bıraktı. Pavyonun inşasında eski Türk mimarisine kıymet verdiğimiz Amerikada çok büyük bir tesir uyandırdı. İmparatorluk devrinde, bir zamanlar eskinin güzel taraflarında da inkâra kalkışmamız Amerikada «Türkler kötü bir taklitçidir.» Zihniyetini uyandırmıştı. Halbuki bu eski Türk mimarisi tarzındaki pavyon karşısında Amerikalılara şöyle bir zihniyet geldi:

«Türkler bir zamanlar asrîlik gayesiyle taklitçiliğe sapmışlardı. Halbuki kendilerini çabuk topladılar. öz kültürlerine yeniden ve büyük bir kıymet verdiler. Bir zaman geri kaldıkları için taklide çok ehemmiyet veriyorlar, kendilerini küçük, herkesin geri görüyorlardı. Halbuki bugün vaziyet tamamen değişmiştir. Türkler eski ve kendilerine mahsus kültürleriyle yaratıcı bir millettir.»

O kadar ki Amerikalılar Türk pavyonunu 940 sergisindeki inşaat arasında yegâne artistik kıymeti olan bir sanat eseri addetmişlerdir. Hattâ pavyonumuzu daimi olarak muhafaza etmek için orada kuvvetli bir cereyan da vardır. Nevyorkun en yüksek gradyellerini, Rokfeller binalarını yapan ve dünyanın en meşhur artistlerinden biri sayılan Korbet bir mektup yazarak Türk pavyonunun sergisindeki yegâne sanat kıymeti bulunan eser olduğunu da ilâve etmiş-

tir. Gelecek sene asgarî bir masrafla iştirak etmek gayet faydalı bir şey olacaktır. Zaten harp dolayısıyla sergiden resmen çekilen yoktur.

Amerikadaki Türk ekalliyetler

— Bu sefer Amerikadan dönenler orada yarım milyonu bulan, hattâ geçtiği söylenen Türk ekalliyetinin ihmal edilmeyecek bir mevzu olduğunu söylüyorlar. Orada bulunduğum zaman ben de kendilerinin ne kadar vatan hasreti ve ne derece memleketle bağlı olduklarını görmüştüm. Bunlar hakkında ne dersiniz?

— Size bir hatıramdan bahsedeyim... Amerikada iken beni Raybiç adındaki bir yere götürdüler. Burası bizim Kalamış koyunu biraz andırır. Uzaklarda da Adalara benzeyen yerler vardır. Oturduk, yemek yorduk. Biraz ötede bir kaç kişilik bir grup tan türkçe bir ses yükseldi:

— Bu da karpuz mu yahu?..

Buna başka biri yine türkçe olarak cevap verdi:

— Karpuz dediğin de Tekirdağında yetişir...

Döndük onlarla tanıştık. Tatavlahı bir Rum ailesi imiş. İstanbuldan yeni gelen bir Türkle tanıştıkları pek memnun oldular. Orada bir Türkiye'li aile ile daha tanıştık. Onlar da Bergamahı imiş... Bergamada bir boğaz varmış. Bulunduğumuz yer oraya benzetiyorlar... Tatavlahılarla bir münakaşa... Biri burasını Kalamış koyuna benzetiyor, öteki: «Hayır, diyor, burası Bergamaya benziyor.»...

— Bu suretle konuşurken bir kaç Türkiye'li ile daha tanıştık. Hepsisi eski günleri hatırlamak için ayrı ayrı buraya gelmişlerdi.

Biri bana yaklaştı. Kundura fabrikasında çalışıyormuş. Bana:

— Aman, dedi. Bizim bir papaz var. Kendisi Türkiye'dir. Dün onunla bir münakaşaya girdik. O: «Ben daha iyi türkçe bilirim.» dedi. Ben «daha iyi bilirim.» diye direttim. Bir münakaşa bir münakaşa, bir münakaşa... Nihayet ben papaza bildiğim uzun bir türkçe manzumeyi ezbere okudum. Şaşırdı. Sonra da ona imlâ yazdırdım, yazamadı. Bir çok yanlışlıklar yaptı... Nihayet benim türkçeyi daha iyi bildiğimi asdık etti. Yani ben papazı haptettim...

Orada bir alay Türkiye'li yemeklerimizle birleştirdik. Müsterek büyük bir sofraya kurduk. Gramofonlar çıktı. Türkçe şarkılar çalınmaya, oyunlar oynanmaya başlandı.

Onların ne derin bir memleket aşkı. İçinde bulunduğunu gördük. Onlar tam mânasile milliyetperverdiler. Hiç olmazsa bunlara turistik bir müsaade yapılması çok iyi olur. Meselâ bunlardan kimi vatamızı ölmeden bir kere daha görmek. Kimi anasının mezarını ziyaret etmek, kimi babalarını, kardeşlerini görmek için buraya gelirler.

Meselâ Nevyorkun en büyük otellerinden olan Sen. Moritz ve Bokin-gam otellerinin sahibi Türkiye'dir. Erdek rüştiyesinde okumuştur. Anasının buradaki mezarını ziyaret etmek için derin bir arzu beslemektedir. Bunun gibi bir çok vatandaşlarımız vardır.

Yine orada «Ateş çifliği» adında meşhur bir yer vardır. Mütemadiyen şehir haricindeki yolların «Ateş çifliği» lâvhalarını görürsünüz. Biz kalktık bu çifliğe gittik. Bay ve bayan Ateş Konyalı idiler. Bizi nasıl karşıladıklarını size anlatamam. Türk yemekleri yapmışlardı. En son Türk şarkılarını kendilerine mahsus bir usule, kadın, erkek, çocuk hep birden söylüyorlardı. Gayet de iyi oluyordu. Rakı çekmişlerdi.

Sonra Amerikada Niğdeli bir tayyare makinisti ile tanıştım. Muharebeden konuşuyorduk. Niğdeli tayya-

re mühendisi:

— Azap duyuyorum, diyordu, iyi bir ayyare makinistiyim. Lâkin yurtdışında çalışmıyorum.

Türkün Amerikada mevkii

Eskiden bizde garip bir zihniyet vardı. Bir iş yaptıracağımız zaman bunu ecneblere verirdik. Ecneblinin daha iyi iş yaptığını sanardık. Hattâ meşhur sözdür. Kendini asarsan frenk sicimine as» derlerdi.

Bugün bir Amerikalı bir iş yaptırmak için daima Türkleri seçiyor. Amerikada Türk tam mânasile güvenilir, çalışkan adam addediliyor. Sonra Amerikada Türklerin işlediği zabıta vakalarına hemen hiç tesadüf edilmez. Bu cihetle Türkler yeni dünyanın en kanunperver adamı olarak tanılır. Bazen Türkiye'li olmanın Ermeniler suç işliyorlar. Yine böyle bir vakada bir gazetede suçludan Türk diye bahsetmiş, bütün Türkiye'li Ermeni, Rum, Museviler birleşmiş, gazeteyi dava etmişler ve mahkûm ettirmişler.

Bir teşkilâtla Amerikada bulunan ve büyük sanayi işlerinde fevkalade parlama, mütehasşısırları memleketle getirsek 2-3 bin mütehasşısı kazanırız. Düşünmeli ki mütehasşısı yetiştirmek için ne kadar para sarfediyor ve ne derece uğraşıyoruz. Halbuki bunların hepsi hazır.

H. F. Es

Egede tütün satışları

Bir hafta zarfında mübayaat 11,224,000 kiloyu buldu

Ege mmtakasında tütün piyasası açıldanberi satışlar hararetle devam etmektedir. Piyasa 4 ilkkânun tarihinde açıldığı halde ayın on ikisine kadar yani bir hafta zarfında inhisarlar idaresinin tütün tüccarının ve Türk Tütün Limitet şirketinin mübayaatı 11,224,000 kiloyu bulmuştur. Fiatler 40 kuruşla 120 kuruş arasında mütehavvildir.

İnhisarlar idaresinin tütün, incir mübayaatı devam ediyor. İnhisarlar idaresi içki imalatında iptidai madde olarak kullanmak üzere kuru üzüm ve hurda incir mübayaasına devam etmektedir. Son bir hafta zarfında da bir hayli mal satın alınmıştır.

Bu suretle İnhisarlar idaresinin bu sene mevcudünden satın aldığı kuru üzüm miktarı 3,370,000 kiloyu, hurda incir miktarı da 3,276,000 kiloyu bulmuştur.

Fenerbahçe klübünün sokak koşusu

Fenerbahçe klübü atletizm şubesinin ter-tip ettiği sokak koşusu yarın sabah Kadı-yünde yapılacaktır. Müsabaka Fenerbahçe stadında başlayıp Altıyol'dan Medaya kadar gidip gelmek üzere tertip edilmiştir.

Müsabaka takım halinde olmadığı için her atlet iştirak edebilecek ve birden beşinöye kadar derece alan atletler muhtelif spor eşyası ile taltif edileceklerdir.

Mektep müsabakaları programı

16/12/939 cumartesi günü yapılacak futbol maçları:

Şeref stadi: Saha komiseri: H. R. Yalın. İlk L. - Erkek muallim M. saat 13.30 hakem H. Galip Ege, Takım L. - B. Sanat mektebi saat 14.40 hakem Refik Top.

Fenerbahçe stadi: Saha komiseri: Cevat Tüncü, Vefa L. - Şişli Terakki L. saat 13.30 hakem Esref Mutlu, Hayriye L. - Kabataş L. saat 14.40 Sami Akköney.

16/12/939 cumartesi günü yapılacak voleybol maçları:

Beyoğlu Halkevi salonunda: Pertevniya L. - İstiklal L. saat 14 hakem N. Moran, Darüşşafaka L. - Galatasaray L. saat 14.30 hakem N. Moran, Haydarpasa L. - Yeditepe L. saat 15 hakem N. Moran, Boğaziçi L. - İstanbul Er. L. saat 15.30 hakem N. Moran.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iltibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 127

Alâtini köşkünde Abdülhamidin yanındakiler iki parti olmuşlardı

Abdülrahim efendi bir gün kendi katındaki banyonun bozulmuş olmasından dolayı orta kattaki banyoda yıkanmıştı.

Bunu haber alınca Abdülhamid öyle kızmıştı ki:

— İnşallah orada cenazesi yıkanır!

Demisti! O en uzak ihtimalleri bile hesap ederek oğluna bir daha burada yıkanmayı katı surette yasak etti.

Abdülhamid hâlâ genç görünmek heveslerinden kendini alamıyordu. Müsahip Cevher ağa Abdülhamidin yüzündeki buruşuklukları gidermek için çıra suyu kullandığını ve kanlı, canlı görünmek için yüzüne kırmızı pudra sürdüğünü zabıtlere temin eylemiştir.

Abdülhamid eski huylarından hiç birisini değiştiremiyordu; herkesten şüpheleniyordu. Bu kapalı hayatta kendi çocuklarının bile uygunsuz hareketlerde bulunabilecekleri hatırlardan geçmiyor değildi.

1909 - 1325 kanunuevvelinin ilk haftasında bir gün kızlarından Şadiye sultanı (doğumu H. 1304) yanına çağırarak:

— Sen nerede yatıyorsun? Abdülrahimin odasında mı?

Diye sormuş, kız da:

— Hayır, yalnız yatıyorum. Fakat Abdülrahim ile bir odada yatsam da ne olur? Kardeşim değil mi?

Cevabını vermişti.

Abdülhamidin ikballerinden olup yanında Selâniğe gelmiş olan Fatma hanım cariyelerinden birini hizmetine bakmak üzere Abdülrahim efendiye vermişti. O gün şehzade odasından ancak yemek yemek için bir defa çıkmış, yemeği bitirince hemen odasına dönmüştü.

Bundan sonra efendinin haremde bulunan Melek Cihan isminde bir kadının işlerini tesviye, muhtaç olduğu şeyleri tedarik ile meşgul olduğu görüldü. Melek Cihanın elli yaşlarında birisi olduğu zabıtlere söylenmişti. Halbuki muhafızlardan süvari müllâzımı Hakkı efendi bu kadının şehirden getirilen bir dişçiyi dişini çektiği sırada otuz yaşında bile olmadığını görmüştü. Bu müşahade muhafızlar nezdinde şehzade ile bu kadının içli dışlı vaziyetini meydana koymuştu.

Anlaşılmıştı ki Fatma hanım Abdülrahim efendiye nisbetle biraz yaşcaıy odalık vermişti! Sarayda bu olagan işti!

Abdülrahim efendinin kardeşleri arasında en çekemediği, en çok zem ettiği babasının en ziyade itibar ve irtibat gösterdiği Burhaneddin efendi idi. Abdülrahim bu kardeşinin aleyhinde söz söylemek için fırsatlar icad eder, Burhaneddin efendinin hayatında irtikâp etmediği seyyiat kalmağını açık, açık anlatırdı.

Alâtini köşkünde Abdülhamidin yanında bulunanlar iki parti olmuşlardı. Bir kısmı efendilerine merbutiyetlerini tamamen muhafaza ediyorlardı. Ayşe sultan (Doğumu H. 1304) ile validesi Müşkîfa hanım bu kısımdandı. Şehzade Abdülrahim efendi, dördüncü ikbal Fatma hanım, müsahip Cevher ağa ise köşte durmağa taraftar bulunuyorlardı.

Cevher ağa efendisine karşı pek küskün görünüyordu. Muhafız zabıtlere Abdülhamidin bu derece fena adam olduğunu bilmediğini, evvelce devlet ve millet işlerini iyi idare ettiğini zannediğini söylüyordu.

Abdülhamid yanındaki kadınlardan birinin kardeşi olup Abdülhamid ile birlikte Selâniğe gelmiş olan Mahmud paşa - tasfiyede müllâzım olmuştu! - ile Kitabî Muhsin bey de köşte durmak istemiyenlerdiler. Fatma hanım on üç senedenberi Abdülhamidin firaşından uzak tutulmuş iken nasılsa onunla birlikte Selâniğe gelmişti.

Yıldız sarayında ikballerden her birinin ayrı dairesi vardı. Alâtini köşkünde ise buna müsaide olacak bir vüsat yoktu.

Abdülhamid iptida Fatma hanımın

da Peyveste kadın ve Salihâ hanımın bir odada yatıp kalkmasını istemişti. Yanındaki kadınlardan ancak Abidin efendi validesi Salihâ hanımın - yalnız onun kocası imiş gibi - ünsiyette bulunuyordu. Pek kısıkanç mizaçlı olup Abdülhamidin Salihâ hanıma göstermekte devam ettiği bu meyli çekemiyen Fatma hanım Salihâ hanımla bir odada yatmağa razı olmamıştı; kendisine ayrı bir oda verilerek zaruri olmuştu.

Abdülhamidin nazarı değişeceği ümidile Selâniğe gelmeğe katlanmış olan Fatma hanım ümidinin boşa çıktığını ve arzu ettiği ilk mevkii işgal edemeyeceğini anlayınca köşte bu kapalı hayata daha fazla dayanmayarak çıkmağa karar vermiş, bunun için Abdülhamiden habersizce hükûmete istida ile müracaatta bulunmuş, hattâ müsaadenin çabuk geleceğini zannederek eşyasını bile derleyip toplamıştı.

Abdülrahim efendi hizmetine kız veren Fatma hanımın bu müracaatından babasının haberdar edilmemesini muhafız zabıtlere rica etmişti. Fakat Abdülhamid nasılsa Fatma hanımın İstanbulla gitmek fikri ve emelinde olduğunu öğrenmiş ve:

— Sakın, buradan gitme. Sonra benim için çocuksuz bir kadını idare edemedi diyecekler. Bu benim fena bir adam olduğumu teşhir etmek olur!

Gibi sözlerle kadını kandırmak istemiş idiyse de muvaffak olamamıştı. Fatma hanım arzusunun umduğu kadar çabuk nail olamadı. Abdülhamidin yanındaki sultanların İstanbulla celbi hükûmetçe tekkarrur edinceye kadar beklemek mecburiyetinde kaldı. Abdülhamid, Abdülrahim efendinin de Alâtini köşkünden uzaklaşmak arzusunda bulunduğunu öğrenince itiraz etmemiş, yalnız:

— Dışarı çıkınca benim için hep ibadetle vakit geçirdiğimi söyleyeceklerin değil mi? Zaten başka birşey yaptığım da yok ya!

Demisti.

Bütün bu sözler, hikâyeler, hadiseler Abdülhamid muhitinin tefessühünü açıkça gösteren misallerdir. Beşinci sultan Muradın uzun süren kapalılık hayatında hanedanı azası ve maiyetindekiler arasında - Abdülhamid adamlarının casusluklarından başka - Alâtini köşkündeki bu çirkin, uygunsuz hallere, babanın evlâda, evlâdın babaya karşı besledikleri hislere, izhar ettikleri düşüncelere benzer şeyler duyulmamış, hele Salâhaddin efendinin babasına karşı fedakârane ve sadık, samimi ve hürmetkâr bir merbutiyetten başka muamelesi görülmemiş idi.

Bu küçük mukayeseden sonra daha ciddi sayılabilecek noktalara geçelim:

Ordu köşkünde Abdülhamid tekrar tahta geçmek ümidini büsbütün kaybetmiş görünmüyordu. Yanındaki ağalara kızdıkcâ:

— Siz tarth bilmezsiniz. Milletın yarısı beni ister ve benim için çahşır. Bir daha tahta geçersen o zaman anırsınız!

Yolunda sözler sarfediyordu.

Abdülhamid cidden böyle mi düşünüyordu? Yoksa yanındakileri eskisi gibi kendisine karşı korku ve hürmet hisleri altında bulundurmak için mi böyle söylüyordu?

Osmanlı donanması Selânik limanına uğramıştı.

Yanındaki ağaların muhafızlara haber verdiklerine göre, o gece Abdülhamid çizmelerini ayaklarına geçirmiş, çantalarını hazırlamış, tabancalarını takmış, dairesi halkına da hazırlanmalarını emretmişti!

Acaba donanmanın kendisi için geldiği ve kendisini alıp hemen İstanbulla götüreceği hayali dimağında ona bir hakikat gibi mi tecelli eylemişti?

(Arkası var)

Tasarruf haftası Ticaret Vekili, dün akşam radyoda bir nutuk söyledi İktisadî vaziyet etrafında alınan ve alınacak tedbirlerden bahsetti

Tasarruf ve Yerli Mali haftası münasabıyla, dün de Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu radyoda bir hitabede bulundu. Bugünkü dünya siyaset ve iktisadî âleminin arzettiği fevkalâde işareten eden Ticaret Vekili demisti ki:

«Bu fevkalâdeğin en bariz tezahürü, harbe girmiş veya harp dışında kalmış olan Avrupa'nın hemen her memleketinde ve dünyanın mühim bir kısmında hükümetlerin harp ekonomisi şartlarına uygun surette cihazlanmağa, tedbir ve kararlar almağa mecbur kalmış olmasıdır.»

Böyle fevkalâdeğin baş gösterdiği, yani ekonomik bünyede aş çok bariz iktisadî değişiklikleri meydana gelmeğe yüz tuttuğu zamanlarda, hemen her yerde sayıları dikkat bir hadise ile karşılaşıyor, elinde mal olanlar normal kazanç marjlarını daima büyük farklarla aşmak, bu farkları temin edecek fiyat yükselişlerini beklemek, hususî tabiri ile «spekülasyon» yapmak ihtirasına kapılırlar, mala ihtiyacı olanlar ise, yakın fiyat tereffülünü korkusu içinde bugünkü ihtiyacını daha uzak zamandaki muhtemel ve mümkün ihtiyacıyla karıştırarak hemen o esnada kapatmak ister. Bu hareket, yalnız tüccarda değil, fabrikatörde, müstahsilde ve müstahsilde aynı tarzda kendini gösterir.

Çok basit bir şekilde işaret ettiğim bu vaziyet, bir cemiyetin ekonomik hayatını sarsabilecek en kuvvetli tehlike olabilir. Her ferd, şahsî menfaati bakımından, hattâ bazen kendî kendini haklı görerek yaptığı bu hareketle bütün bir millet bünyeye zarar verdiğini farkına bile varamaz. İşte bu gibi şartların meydana çıktığı zamanlarda, hükümet, kendisine çıkacağı yüksek vazifelerin hakkı ile ifasını temin için, vasi selâhiyetlerini kullanmağa başlar.

Aziz yurdtaşlarına şimdiden tam bir katıyet ve selâhiyetle beyan edebiliyorum ki Avrupa'da harbin çıktığı zamandanberi memleketimiz, daima mevzî, mahallî veya münferid kalan bazı tezahürler müstesna olmak üzere, işaret ettiğim tehlikeden uzak kalmıştır. Bu vaziyet, hükümetin bu mevzuada gösterdiği hassasiyet ile izah etmek lazımdır.»

B. Nazmi Topçuoğlu bazı maddelerin ihracını menettiklerini kaydettikten sonra, bu ihrac memnuniyetleri dolayısıyla hasıl olan piyasa vaziyetlerini, mutedil bir fiyat salâhi ile önlemek, için tedbirler alınmasını hatırlatmış ve Türk parasının ıstı- ra kabiliyetinin dün nazaran bugün daha çok fazılaşmış olduğunu söylemiş:

«Ve bundan sonra daha fazılaşmaya- cağız.»

Demisti. Ticaret Vekili, piyasalarımızın yeniden kazandığı canlılık ve genişliği elde edilecek maksadla alınan kararların ve tedbirlerin neticelerini muhafaza edilecek için memleketimizde yeni şeraitin istisna ettikleri cihazları kâfi görmediğimizi kaydetti.

İç piyasalarımızda mevcut malların tevzi işini ehemmiyetle telâkki ettiğimizi söyleyen Ticaret Vekili sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Bütün bu vaziyetlerin birbirine bağlı ve birbirini ikmal edecek tarzda tanzimi için lazım gelen cihazları vücutte getirmeğe başlamış bulunuyoruz.»

Önde ihracat maddelerimizin mühimlerinden başlayarak ihracatçı tacir birlikleri kurduk, ihtiyaca göre bunları çoğaltacağız. İthalât ve iç piyasa için mümasıl teşekküllere ihtiyacı hissediyoruz. Yurd içinde kendisine tabiatın mevut olan inkısaflı şimdiki kadar kazanmış olan geniş bir istihsal cinsine büyük çapta ilerleme ve yaratma kabiliyeti vermek kararındayız.»

Ticaret Vekili tasarruf bahsine de temas ederek, para biriktirenlerden ekserisinin şehitli olduğunu işaret ederek sözlerine şu cümlelerle nihayet vermiştir:

İçtimal mukavemetin esası, bütün halk zümrelerinin aynı nisbetler içinde umumî refaha iştirak edebilmeleridir. Bütün icraatında bu esası gözönünde tutan hükümetin direktiflerini bu istikamette de tahakkuk ettirmeyi, bugünkü dünya şartları içindeki umumî siyasetimizin temeli olarak kabul ediyoruz.»

Mecliste dünkü müzakereler

Meşhud suçlar serî muhakeme usulü Ağırcezalî suçlara da teşmil edilecek

Ankara 15 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün B. Refet Canitez'in başkanlığında toplanarak bazı eşhasın ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki mazbataları tasdik etmiş, sanayide kullanılan bazı iptidai maddelerle yedek parçalarının gümrük restimlerinin indirilmesi hususunda Vekiller heyetince alınan kararların tasdikine aid kanun lâyhalarını da ikinci müzakeresini yaparak tasvip etmiştir.

Meclis, ruznamesinde bulunan ve hükümetimizle Macaristan arasında akdolan hukukî ve ticarî mevaddı adliyyeye müteallik mukavele ile Türkiye - Yunanistan arasında imza edilen suçların geri verilmesi ve cezal sahada karşılıklı yardımda bulunulmasına aid muahedenin tasdikleri hakkındaki kanun lâyhalarını da birinci müzakerelerini yapmıştır.

Yine bugünkü toplantıda Büyük Millet Meclisi, ceza kanununun meriyete vazna aid kanunun 29 uncu maddesine bir fıkra ilâvesine ve meşhud suçların muhakeme usulüne mütedair kanunun dördüncü maddesinin tadiline aid kanun lâyhalarının birinci müzakerelerini yapmıştır.

Bu sonuncu kanun lâyhası ile meşhud suçlarda tatbik edilecek olan serî muhakeme usulü, ağır cezalı suçlara da teşmil edilmektedir.

Cümhuriyet müddeiumumisi ağır ceza mahkemesinin vazifesine giren meşhud cürümlerde şahitlerin ifadelerini zaptatıktan ve yakalanan şahsı da sorguya çektikten ve lüzum göreceği diğer tahkikatı da yaptıktan sonra âmmeye davası açmağa lüzum görür ve umumî hükümlere tevfiğin takibatı yapılmasını zarurî kılacak sebepler mevcut bulunmazsa duruşma yapılmak üzere maznunu iddianeye ile vazifeli mahkemeye gönderir. Cümhuriyet müddeiumumisinin tahkikatı fasulasız yapması ve işi âzami üç gün içinde mahkemeye tevdi etmesi lazımdır.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Tam manasile istiklâl veren iktisadî siyaset

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Çeşitli istihsalde bulunmak ve bunları dünyanın her bucağına mübadele edilemek... Yüksek medenî memleketlerin işte en büyük vasıflarından biri...

Başvekil, halkımızın teşebbüs kabiliyetinden, mütenevvi mahsuller çıkarmağı bekliyor. Zira yüz bin türlü tecrübelerle girişmek, şu memleketin hususiyetlerinden hangi yeni unsurlar doğabileceğini anlamak devletçilikten ziyade ferdî azim, zekâ ve kabiliyetlerin imkânı dahilindedir. Türkiyeyi «az çeşitli müstahsil» olmak vasfından ayıracak âmil bu olduğu gibi, ikinci büyük iktisadî aksaklığından da kurtaracak B. Şükrü Saracoğlunun anlattığı «her yerde ticarî münasebetler tesis edilebilir» kudretidir.

Son tasarruf haftasında, Türkiyeyi iktisadî istiklâl ve rüşdüne doğru yürüten bu iki belli başlı vasıfla tec-hiz etmiş oluyoruz.

Bu şekildeki bir iktisadî yüzde yüz nisbette müstakil olmak siyaseti, etle tırnak gibi birbirine yapışık mefhumlardır. «Senden almam!», «sana satmam!» tehditleri altında kalabilecek ve bu yüzden ne yapacağını şaşırarak bir millet istiklâlini şartla mukayyed bilmelidir.

AKŞAM

İspanyanın Atlantik sularında serseri maynler

Madrid 15 (A.A.) — Serseri bir mayn, Bilbao yakınında Santurce rıhtımına çarparak infilâk etmiş ise de bir günâ hasara sebebiyet vermemiştir.

Quilate burnu yakınında serseri bir torpil bulunduğuna haber verilmektedir.

YENİ KİTAPLAR

Türk inkılâbı tarihî kronolojisi

İstanbul Üniversitesi tedris işleri müdürü B. Niyazi Receb Akşunun Gotthard Jaechteden tercime ettiği «Türk inkılâbı tarihî Kronolojisi» unvanlı çok dikkate sayan bir eseri negredilmiştir. Edebiyat fakültesi Türk inkılâbı tarihî enstitüsünün negriyatı arasında bulunan bu eser, 1918 ile 1933 senesi arasında Türkiye'de cereyan eden bütün hadiselerin çok doğru, çok esaslî bir bibliyografasıdır. Eser, bilhassa Türk inkılâbı tarihîle meşgul olacak müdekkikler için çok lüzumlu bir rehberdir. Türk inkılâbı etrafında şimdiki kadar Türk ve yabancı müelliflerin negrettikleri eserler de alfabe sırasıyla bu kıymetli eserde gösterilmiştir.

Çok hassas bir titizlikle B. Niyazi Receb'in âdetâ telif edeceğine terahüm ettiği bu kıymetli eseri bütün meraklı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Graf Von Spe denize açılmağa hazır vaziyette

(Baştarafı 1 inci sahifede)

deniliyor. Esasen vapurun Montevideo'da çekilen ve telsizle gönderilen resimleri mühim hasara uğradığını göstermektedir. Kumandanın yaralıları arasında olması kumanda ve endahat direksiyonu kulesinin harabiyete uğradığını göstermektedir.

Zırhlı, tamir bitinciye kadar kalabilecek

Montevideo 15 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Uruguay hükümeti, Graf von Spe Alman cep kruvazörüne icap eden tamirat yapıncaya kadar limanda kalmak müsaadesini vermiştir.

Hükümet, İngiliz makamatına aynı kolaylıkların İngiliz kruvazörlerine de gösterileceğini bildirmiştir.

Zırhlının tamiri bitmiş

Montevideo 15 — Graf von Spe tamir edilmiştir. Gemi denize açılmaya hazırdır. Alman bandıralı Taucama vapuru, Montevideodan hareket etmiştir. Sebebi, Graf von Spe'ye açık denizde petrol vermek olduğu zannediliyor.

Alman zırhlısının kumandanı, Montevideo dışında Rio de la Platt ağzında demirleyip Graf von Spenin çıkmasını bekleyen beş İngiliz kruvazörü ile harp edeceğini söylemiştir.

Taucama petrol gemisinin Montevideodan ayrılırken sarnıçlarında 600 bin teneke petrol mevcut olduğu haber alınmıştır. Amerika bitarafık kanununun bitarafı addettiği mntakalara orta ve cenubî Amerika dahi dahil bulunduğundan, İngiliz gemileri petrol vapuruna bu mntakada taarruz edemeyeceklerdir.

İngiltere Uruguay ile müzakerede

Londra 15 (A.A.) — Milli müdafayı tanzim nazırı Lord Chatfield Avam kamarasında, hükümetin Graf von Spe'nin vaziyetine temas eden beynelmîl kanun hükümleri hakkında Uruguay hükümetle müzakerede olduğunu ve Alman cep kruvazörünün az zaman zarfında tekrar denize açılacağına muhakkak nazariye bakılabileceğini söylemiştir.

Londra 15 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin öğrendiğine göre Büyük Britanya hükümeti Uruguay nezdinde teşebbüste bulunarak enternasyonal kaideler mucibince, Graf von Spee zırhlısının 24 saatlik müddetin sonunda Montevideodan ayrılması lâzım geldiğini ve tamir için temdidî ikamet müsaadesinin bir harp neticesinde vaki olan hasarın tamiri halinde verilemeyeceğini beyan etmiştir.

İngiltere şunu da ilâve etmiştir ki, Graf von Spee müsaademeyi müteakip Plata nehrinde kaybolmuş ve bütün süratle ve kendi vesaitile nehere çıkarak Montevideoya nasıl gitmişse öylece oradan ayrılacak vaziyette bulunmaktadır.

Alman gemisinin kumandanı kolundan yaralı

Montevideo 15 (A.A.) — Admiral Graf von Spe'nin kumandanı kolundan yaralanmıştır.

Zırhlıdaki esirler serbes bırakıldı

Montevideo 15 — Alman zırhlısında batırıldığı tüccar gemilerinin zabıt ve mürettebatı olarak 67 kişi vardı. Uruguay hükümeti bunları serbes bıraktırmıştır. Esirler zırhlıya 17 isabet saydıklarını söylüyorlar.

Ötülerin İngiliz mezarlığına gömülmesi hakkında İngilizler tarafından yapılan teklifi Almanlar kabul etmemişlerdir.

Londra 15 (A.A.) — Graf von Spe'de İngiliz bahriyesine mensup esir olarak bulunan altı kaptan, dokuz mühendis, 25 subay ve 20 denizci Montevideodaki İngiliz konsolosuna teslim edilmişlerdir.

Exeter Montevideodan ayrıldı

Londra 15 (A.A.) — Evvelki günkü Montevideo deniz muharebesi esnasında ağır surette kasara uğramış olan Exeter adındaki İngiliz kruvazörünün meşhud bir semte müteveccihen Montevideodan ayrılmış olduğu bildirilmektedir.

Alman zırhlısı 50 bin ton hacminde vapur batırmıştı

Londra 15 (A.A.) — Graf von Spe Alman cep kruvazörünün cenubî Atlas Okyanusundaki akınları esnasında hacimleri yekünü elli bin tona bağlı bulunan bir çok gemiyi batırmış olduğu haber verilmektedir.

Alman zırhlısının güllerile hasara uğrayan tüccar vapuru

Rio de Janeiro 15 (A.A.) — Rio Grande de Sul'dan bildiriliyor: Alcantara adındaki İngiliz gemisi, Rio Grande de Sul limanına girmiştir. Alcantara, Almanların Graf von Spe adındaki cep kruvazörleri tarafından atılmış olan obüslerin tesiriyle hasara uğramıştır. Almanların cep kruvazörü, bu obüsleri Exeter, Ajax ve Achilles adındaki İngiliz kruvazörlerinin refakat etmekte oldukları bir kafileye taarruzu esnasında atmıştı.

Amerika gazeteleri İngilizlerin muvaffakiyetlerini alkışlıyorlar

Newyork 15 — Amerika gazeteleri son deniz muharebesinde İngilizlerin büyük bir muvaffakiyet kazandıklarını yazıyorlar. Newyork Daily News: «İngiliz kruvazörlerinin Alman korsan gemisinin faaliyetine nihayet vermeleri büyük bir muvaffakiyettir. Bu, İngilizlerin denizlere hâkim olduklarını gösteriyor.» diyor.

Newyork Times diyor ki: «Korsan nihayet yakalandı, mahirane bir taktille küçük gemiler tarafından berbad bir halde Montevideoya ilticaya mecbur edildi.»

Newyork Sun da: «Bu muharebe, Alman cep zırhlılarının yalnız başına bir kruvazör filosuna karşı durabileceği efsanesini mahvetmiştir.» diyor.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu 1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 K. W.

TÜRKİYE SAATİLE

CUMARTESİ 16/12/1939

13.30 Program ve memleket saat ayarı, 13.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 13.50 Türk müziği: Çalanlar Rüsen Kam, Reşat Erer, İzzettin Ökte, Cevdet Kozan, Okuyan: Müzeyyen Senar, 1- Sel. Pınar - Rast şarkı: (Yalnız benim ol), 2- Lemi - Rast şarkı: (Yok mu cana aşık hiç üfletin), 3- Arif bey - Mahur şarkı: (Seninle durmak derdinak eyler beni), 4- Sel. Pınar - Karoşar şarkı: (Sana gönül verdim), 5- İzzettin Ökte: Tanbur taksimi, 6- Halk türküsü: (İkide turnam), (Kesik saçın kumraldır; (Meşeli meşeli); (İki karpuz bir koltuğa sığar mı), 14.30 Müzik (Riyasetülmühür bandosu - Şef: İhsan Küper), 1- Mehmet Ali: İzmir marşı, 2- Charles Ancliffe: Çıgan Serenadi, 3- Berlioz: Roma karnavali uvertürü, 4- M. de Falla: Şihrbaz aşk ballesinden iki parça, 5- R. Korsakoff: Antar (üçüncü kısım), 15.15-15.30 Müzik (Casband - Pl.)

18 Program, 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18.25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19 Türk müziği: Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Vecihe, Reşat Erer, İzzettin Ökte, 1 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Bayatlı peğrevi, 2- Sel. Pınar - Bayatlı şarkı: (Artık yetmiş çektiğimi), 3 - Rahmi Bey - Muhayyer şarkı: (Serapa hüsnü anıñ dilsitanın), 4- Hafız Yusuf: Hüseyini şarkı: (Saçın bükümleri gönül bağdır), 5- Gülizar şarkı: (Gülşen bahçesinde), 6- Muhayyer şarkı: (Bugün ayın on dördü), 2 — Okuyan: Radife Erten, 1- Bilen Şu - Segâh şarkı: (Sun da içsin yar elinden), 2- Arif bey - Segâh şarkı: (Ol-maz ilâğ sinei satpareme), 3- Sel. Pınar - Hüzzam şarkı: (Aşkınla sürünsem), 4- Bilen Şu - Hüzzam şarkı: (Sükûnda geçer), 3 — Okuyan: Sadi Hoşses, 1- Arif bey - Rast şarkı: (Fitneler gizlemiş ahı gözüne), 2- Şükrü bey - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam şu hummalı başımı), 3- Arif bey - Rast şarkı: (Nihansın dideden aş mestî nazım), 4- Refik Fersan - Rast şarkı: (Dün yine günümüz geçdi beraber), 5- Kemal Emin - Rast şarkı: (İki gözüm seniz), 20 Konuşma (Onuncu tasarruf ve yerli mallar haftası münasabette ilusal ekonomi ve artırma kurumuna namına gümrük ve inhlislar Vekili Raif Karadeniz tarafından), 20.15 Türk müziği: Karışık program, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Neçip Aşkın), 1- José Padouk: Macar şarkıları üzerine parafraz, 2- Joh. Strauss: Artist hayatı (Vals), 3- Hans Mainzer: Balço kapısından serenad, 4- Tschalkowsky: Valse, No. 5, 5- Hanns Löhr: Tempo - Tempo (Gaulou), 6- Micheli: İkinci küçük suit, 7- Driego Esmeralda balet suiti No. 1, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri, 22.15 Konuşma (Ecebi dillerde) (Yalnız kısa dalga postası), 22.15 Müzik (Modiller - Pl.), 22.30 Müzik (Casband - Pl.), 22.25-23.30 Yarınki program ve kapanış.

Kilometrelerce kar kıpırmızı bir renk aldı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bunun son Avrupa harbi başladığındanberi cereyan eden en büyük muharebe olduğu temin ediliyor. Polonyadaki muharebeler dahi bu kadar şiddetli olmamıştır.

Karelideki muharebeler

Helsinki 15 (A.A.) — Havas ajansının hususî surette gönderdiği muhabiri bildiriyor:

Dün akşamki resmî tebliğde zikredilen Kolvisto sahil bataryalarının faaliyeti hakkında bazı tafsilât toplanabildi. Kolvisto Vipuri'nin doğucenubunda bir yarım adadır. Leningrada mesafesi takriben 115 kilometredir. Kolvisto, deniz kuvvetlerini pek tabii olarak yalnız müdafaa unsurlarına hasretmiş olan Finlândiya'nın hem kara, hem de deniz müdafaa sistemine dahil bulunmaktadır. Finlândiya bu sebeple sahil boyunca adaların en mühim bölgesini himaye etmek için vermiş deniz bataryaları tesis etmiştir.

Koivisto bataryaları aynı zamanda hem sahili himaye hem de kara kuvvetlerine Kareli berzahının mün-teha hattına doğru yapılacak her türlü taarruz karşısında müzaheret edecek vechile inşa edilmiştir.

Sovyet kıtalarının ilerlemesi bugün bu kıtaları Koivisto bataryalarının ateşi altına koymuş ve bu suretle esasen tahmin edildiğinden çok yavaş cereyan etmekte olan Sovyet ileri hareketini daha ziyade geciktirecek bir unsur daha araya girmiştir. Sovyetler bu bataryaları müteaddit defalar bombardıman etmişlerse de hiç bir netice elde edememişlerdir.

Diğer taraftan Kolvaşarvı etrafında cereyan eden muharebeler Sovyetlere çok pahalıya mal olmuştur. Sovyetler bu noktada ilk defa olarak bu kadar şiddetli bir taarruz yapmaktadırlar. Finlândiyahlar bunu esasen evvelinden derpiş etmiş bulunuyorlardı.

Sovyet tebliği

Moskova 15 (A.A.) — 14 kânunuevvel tebliği: Murmansk cihetinde Sovyet kıtaları ileri hareketlerine devam etmişlerdir. Uhta istikametinde, Sov-

yet kıtaları huduttan itibaren 117 kilometre ilerlemişlerdir. Petozaovodsk cihetinde, Sovyet kıtaları Sjukujarvi, Sulkulampi ve Hippola şökylerini işgal etmişlerdir.

Sis ve fena hava sebebiyle yalnız istikşaf uçuşları yapılabilmektedir.

Moskova 15 (A.A.) — Sovyet matbuatının yazdığına göre Rus kıtaatı Salmijarviden başka nikel madenlerinin merkezi olan Kalajokiyi de işgal etmiştir. Rus kıtaatı şimdi Norveç hududunun pek yakınında bulunmaktadır.

Finlândiya tebliği

Helsinki 15 (A.A.) — Resmî tebliğde dün Kareli boğazında mevzî muharebeler olduğu ve düşmanın 8 tank kaybettiği bildirilmektedir. Sovyetler doğu hududunda Koirinoz istikametinde taarruzlarına devam etmiştir. Buna muvaffakiyetli bir taarruzla mukabele ettik. Düşmanın zayıyatı çok mühimdir. Kolvaşarvı bölgesi tarafımızdan işgal edilmiştir.

Bir Sovyet filosu dün Jörkö yakınında bataryalarımız üzerine ateş açmıştır. Bataryalarımız mukabele ederek düşman deniz kuvvetlerini defetmiştir.

Havanın muhalefeti dolayısıyla hava kuvvetleri pek az faaliyet göstermişlerdir. Şimalde bir Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

Büyük bir infilâk

Oslo 15 — Dün akşam Finlândiya hududu boyunca müthiş bir infilâk iştilmiştir. Finlândiyahların Petsamo mntakasındaki nikel madenlerini berhava ettikleri tahmin ediliyor. Bu havalide Finler tahliye ettikleri köyleri tamamen tahrib etmişler ve yakmışlardır.

Karadenizde fırtına

Karadenizdeki fırtına yüzünden pazar günü limanımıza gelecek olan Tarih vapuru pazartesiye, pazartesiye gelecek olan Erzurum da salıya gelecektir. Marmara ve Ege ile Karadenizde fırtına devam etmekte ise de seyrüsefain durmuş değildir.

Eminönü Halkevinden: Orkestramız aylık büyük konserini 18/12/1939 pazartesi akşamı saat 20.30 da Evimizin Çalgıoğlunda salonunda verecektir. Gelmek arzı edenlerin giriş kartlarını Ev Bürosundan almaları rica olunur.

Galatasaray, Fenerbahçe
Yugoslavlara karşı ne
netice alabilir

Otomobil durdurdu. Dikkat ettim, bu esmer uzun boylu, sevimli bir gençti. Nihayet gözlerini açtı. Şöförü karşısında görünce kelimeleri gevveliyerek:

— Geldik mi? Eve... Geldik... mi?... Şöför:

— Ne evi yahu?... diyordu, eve filân gelmedik... Haydi otomobilden in de başının çaresine bak...

— Ne münasebet?... diyordu... otomobilden... Niçin... İnceklimişim? Beni eve götür, diye, bindim... çek... Taksime.

Bu aralık sarhoşun gözleri bana ilişmişti, bir nezaket göstermek istedi:

— Aff, edersiniz. efendim, ben... ben... siz rahatınız... etmek istemem, lakin... ne yapayım?

Böyle söyliyerek tekrar kafasını bir köşeye dayadı. Yeniden sızdı. Ben:

— Eyvahlar olsun... dedim.

Şöför:

— Artık dünyada uyanmaz... Onu gayet iyi tanırım... Evinde de biliyorum... Ne yapalım şimdi? Bunu bu halde sokağa atamayız ki...

— Evet... Haklısınız var...

Düşündüm, ben otomobilden insem, olmaz... Belki başka otomobil bulamam... Sonra nihayet ben de Maçkaya gidiyordum. Onun evi yolumuzun üzerinde idi. Şöföre:

— Pekli... dedim, madem ki siz onun evini biliyorsunuz... Bari bu zati oraya bırakalım... Şöför tekrar otomobili hareket ettirdi. Yolda genç adam birşeyler mırıldanıyor, sayıklıyordu. Sarhoşun fena halde korktuğum halde onun haline gülmekten kendimi alamıyordum.

Nihayet güzel bir binanın önünde durduk. Şöför:

— İşte, dedi, burası... Her zaman onu buraya getiririm... Lakin pek aksi bir kapıcıydı.

Kapıcıyı çağıp şunu uyandırabiliriz! Şöför otomobilden indi. Kapıcı uzun uzun kaldı. Nihayet gözlerini uğuştura uğuştura pek aksi suratlı bir adam kapıcıyı açtı. Delikanlıyı görür görmez tekrar içeri girdi. Genç adamı içeri soktuk. Lakin yukarı çıkıp dairelerine girecek, yatağına yatacak hali yoktu. Daha şimdiden merdivenlere çömelmişti. Aksi kapıcı dünyada onu yukarıya çıkaramazdı.

Şöför:

— Bir iyilik yaptık bari tam olsun... Şunu yukarı kadar çıkaralım, dedi.

Ben de adamın haline acımıştım. Bir koluna şöför girdi. Bir koluna da ben... Onu zorla yukarıya çıkardık. Dairesinin anahatlarını kendisinden istedik. Onu bulmak için belki on beş dakika çalıştı. Nihayet bulup bize verdi. Kendisini içeriye soktuk. Adeta bize emrediyordu:

— Ayakkapılarımı çıkartınız.

Şöför söylene söylene iskarpinlerini çıkardı. Onu yatırdı. Dışarı çıktı. Şöför derdini anlatıyordu:

— Haftada bir iki gece hep ben böyle getirir, onu yatağına yatırırım. Çattık yahu... O gece eve gelince hep bu tuhaf hatırayı düşünüyör, kendi kendine gülmüşüyordum. Ertesi sabah deşet içinde gece göğsümdeki pırlanta iğnenin yerinde olmadığını farkettim. Halbuki genç adamı dairelerine çıkardığımız zaman o göğsümde idi. Demek orada düşmüştüm.

Ne yapacaktım? Birisini gönderip onu aldrımazdım. Bekar bir adamın apartmanında benim pırlanta iğneni ne arardı? Kendim gidip almakta başka çare yoktu. Heyecanlar içinde evinin kapısını çaldım. Gecenin tesiri ile hasta olacaktı. Bana kapıyı süzün bir yüzle açtı. Yüzüne hayretle bakıyordu. Beni tanımadığı belli idi.

— Sey... dedim, gece burada pırlanta iğneni düştü de...

Hayretle:

— Evet... dedi, onu ben de gördüm ve hayret ettim. Buraya nasıl düşmüş?... Ona geceki macerayı kısaca anlattım. Utandı:

— Teşekkür ederim... dedi, bana karşı büyük bir insanîyet göstermişsiniz...

— Sizi kaldırım üzerinde bırakamazdık ya... dedim.

İşte onunla bu suretle tanıştık ve evlendik. Çok mesuduz. Artık içmiyor da...

Hikmet Feridun Es

Dört kadın salonun kuytu bir köşesinde oturmuşlardı. Tatlı tatlı konuşuyorlardı. Hepsi sıra ile birbirlerine nasıl evlendiklerini anlatıyorlardı. Handan hikâyesini en sona saklamıştı. Bu otuz beş, otuz altı yaşlarında görünüşü çok güzel, fakat biraz fazla boylu bir kadındı. Şıktı. Dar ve kısa etekli elbisesinin içinde vücudunun fevkalâde güzelliği derhal göze çarpıyordu. Handan bir sigara yaktıktan sonra gülerken sözle başladı:

— On altı sene oldu. Çok sevdiğim bir arkadaşım vardı: Leylâ... Bir akşam üstü onun birdenbire hastalandığını haber aldım. Merak ettim. Hemen Leylânın evine koştum. Arkadaşımın hastalığı hafif bir soğukalgınlığı idi. Merak edilecek hiç birşey yoktu. Leylâlar beni geç vakte kadar bırakmadılar. Hatta gece orada kalmam için çok ısrar ettiler. Fakat ben:

— Dünyada olmaz annem meraktan çıldırır. Şimdiye kadar dönmeye bile kim bilir ne kadar merak etmişim.

Hakikaten o zamana kadar vakitini nasıl geçtiğini bir türlü anlamamıştım. Bir de saate baktım. Gecenin yarısı... Eyvahlar olsun o vakitten sonra tek başıma nasıl eve dönecektim?... Vakiâ Leylânın oturduğu semten biraz ileride köşe başında otomobiller duruyordu. Bunlardan birine atlar evime gidebilirdim. Lakin bu köşe başına kadar beni kim götürcekti? Maamafih korkak bir kız da değildim. Hatta pek cesur sayılabıldım. Leylânın evinde beni otomobillerin durduğu yere kadar götürerek bir erkek yoktu. Fakat o zamanlar kendisine «Hamdiye hanım» denilen erkek gibi bir kadın vardı.

Ben hazırlandım. Hamdiye:

— Haydi, dedim, beni köşe başına, otomobillerin durduğu yere kadar götür. Sokağa onunla beraber çıktık. Gece son derecede karanlıktı. Göz gözü görmüyordu. Elektriklerin bir kısmı da vakit geçtiği için söndürülmüştü. Hamdiye beni köşe başına kadar getirdi. Ta ilerde bir tek otomobil duruyordu. Hamdiye:

— Artık sen eve dön... İşte otomobil yüz adım ileride... Ben biner giderim, fazla yoluma... dedim.

Hamdiyeden ayrıldım. Otomobilin yanına geldim. Kapısını açtım. İçeri girdim. Şöför başını arkaya dayamış, uyuyordu. Ona seslendim:

— Şöför... Şöför...

Lakin hayatımda uykusu bu derece ağır bir insan görmemişim. Sesleniyor, sesleniyor, fakat bir türlü bizim şöfürü uyandırmıyordu. Nihayet onu dörtlüme mecbur oldum. Sırayarak uyandı. Otomobilin içi karanlık olduğu için herhalde beni görmüyordu. Ona sert sert:

— Beni Maçkaya götürceksiniz... dedim.

— Pekli efendim... diye cevap verdi. Otomobil hemen hareket ettirdi. Lakin tam bu esnada korkudan az daha bağırcaaktım. Çünkü otomobilin içinde parmaklarım insan eli gibi bir şeye değmişti. Bütün dikkatime yanına baktım. Otomobilin bir köşesinde bir karaltı vardı. Dehşet içinde şöföre:

— Şöför, dedim, otomobilde biri var...

Şöför de derin bir hayrete düştü. Hemen otomobilin içindeki elektrikli yakıtı. O zaman ben de şöför de son derece şaşırıldı. Zira bir köşede genç bir adam, saçları dağınık, kıyafeti bir kenarda, mışıl mışıl uyuyordu. Kendisinden oldukça kuvvetli bir alkol kokusu geliyordu.

Şöför:

— Bu adam sarhoş dedi, sık sık benim arabaya bu vakitler biner. Otomobile girmiş, bana seslenmiş olacak... Lakin uyum çok ağırdır. Duymamışım... O da beni uyandırıcaya kadar sızmış olacak... Sonra da siz otomobile girmişsiniz. Şimdi ne yapalım?... Hakikaten ben geç kaldım telâşla otomobile girer girmez etrafıma dikkat etmemiştim. Yalnız şöfürü uyandırmaya gayret etmişim. Bu esnada da tabii otomobildeki genç adamı görmemişim.

Şöför:

— Şunu uyandırılmaz da ne yapacaksa yapalım... dedi.

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 8

Nakleden: (Vâ - Nâ)

Korsanoğlunu tanıyordu. Kendisine fevkalâde âşıktı; hiddeti son derece korkunçtu; tab'an kiskançtı. Her halde müthiş bir faciyanın başlangıcında bulunuyorlardı. Şimdi bu iradeli, azimli ve cesaretli adam, iki âşkın mukadderatını avuçları içinde tutuyordu.

Ne yapacaktı?

İki adım daha attı.

Bir el hareketile, çeteciylî önünden itti.

Karısile yüz yüze geldi.

Kollarını göğsü üzerinde çaprashıyarak:

— Demek böyle?... Beni aldattınız? - diye sordu.

Kocasının ateş saçan bakışlarından gözlerini kaçırmak için, kadıncağız başını önüne eğdi.

Hidayetin cevap vermemesi üzerine, Korsanoğlu:

— Bu adam, bu saatte sizinle baş başa ne yapıyordu? - dedi.

Kadın inledi:

— Burhan... Beni mahvetme... Anlatacağım... Hepsini izah edeceğim...

— Size yalan yakışmaz... Hem iza-

hata da benim ne ihtiyacım var?... İtirafınızı dinlemek istemiyorum... Cereyan eden hâdise, nazarımda, gayet basittir... İstanbula gelmişim... Bütün tehâlikümle size doğru koşuyordum... Hizmetçinin müstehtî bir bakışla kendime geldim... Her şeyi öğrendim... Belki «her şeyi» demekle ifrata varıyorum... Zübeyde, bana yol gösterdi. Uğradığım felâketi tahmin ettim... Şimdi de bütün tabloyu vazih şekilde görüyorum... Evvelâ size kendi hikâyesinizi, sonra da benimkini anlatayım... Yanılıp yanılmadığımı anlayınız.

Olduğu noktada put gibi duran çeteciye döndü. Nezaketle:

— Belki anlatacaklarım uzun sürer... Oturunuz!... - dedi.

Celâl, içinde ateşin beyaz küllere büründüğü ocağa dayayıp ayakta durmakta devam etti. Fakat kaptan, bir iskemle gösterip, hayli âmirane:

— Oturun efendim, oturun... Ben burada kendi evimdeyim... Buyurun...

Celâl, fazla ısrar etmedi. Sandalyesinden kâh Burhana, kâh sevgilisine bakıyordu.

Korsanoğlu dedi ki:

— Hizmetçiden meseleyi öğrendikten sonra, soğuk kanlılığımı toplayacak, her şeyi muhakeme edecek kadar vakit geçti. İstanbulla Korsan-kaya arasındaki yol hayli uzun... Bilhassa bu havada! Kasabadan buraya kadar hayli müşkülât çektim. Burada bulunacağımızı biliyordum. Zira, sırları gizlemek için kaledeki evimiz muvafık bir noktadır.

Zaten saf olan, kimseye fenalık gelmemesini isteyen iki bekçiye kandırdınız mıydı, mesele yok... Tam bir inziva... Fakat işte bu çekik yere de geldim... Karşınızdayım... Gece yarısı, denizden, pencerelemindeki ışığı görünce, kendi kendime:

«Hah, işte!... Burada...» diye söyledim... Pencereden bakarsanız beni buraya getiren sandalı görürsünüz... Zira fazla kalmak niyetinde değilim... Bekletiyorum...

İçini çekti.

— Yolda gelirken düşünüyordum:

«Nasıl oldu da şerefimi lekeliyecek bir kadını kolayca evlendim?...» diye...

Bu macerayı bir türlü anlayamıyordum... Sizi görünce, Celâl bey, mesele, nazarımda aydınlandı.

Acı acı güldü:

— Bir çocukluk rabıtası!

Yüzünde bir ızdırıp ifadesi belirdi:

— Hidayet beni gönül rızasıle ka-

İSLÂM TARİHİNDE
Türk kahramanları

Tefrika: No. 1

Yazan: İskender Fahreddin

Saltanat zevki, yeni halifenin ahlâkını
çarçabuk değiştirmişti.

BAŞLANGIÇ

Halifelerin en talihlisi
kimdi?

Mekke valisi İbnî Zübeyr'in Haccac tarafından katledilmesinden sonra, Mekke ve Medinenin siyasi bir ehemmiyeti kalmamıştı. Emevi hükümetinin bütün kuvvet ve siyaseti Şama intikal etmişti. Zaten halife Abdül-melik bin Mervanın vefatından (86 hicri) beri Arabistan sığhicezâresi tarihi vazifesini yapmış ve islâmiyet kuvvetiyle teşekkül eden kuvvetli istilâ orduları başka ülkelerde akınlara ve faaliyetlere başlamıştı.

Haccac Mekkeyi İbnî Zübeyrin elinden kurtarıktan ve orada yeniden halifenin nüfuzunu tesis ettikten sonra, İslâm âleminde eskisinden büyük bir şöhrat temin etmişti.

Haccacın böyle en âdi bir göçebe tabakasından en yüksek bir mevkie geçmesi talihinden ziyade kendi zekâsının eseri idi. O «Talihin yeni adamı» diye anılırdı. Bundan sonra hilâfeti sırf Emevîlere hasrettiler hükümeti rakipsiz bulundurmağa muvafak olması, Haccacın Emevîye hanedanına yaptığı hizmetlerin en büyüğü sayılabilir.

Hicaz havallisi o tarihlerde Haccacın idaresi sükûnete erdikten sonra, halife, daima yanında, tutmak istediği değerli vezirini, İrak, Horasan ve Türkistan gibi daima karışık ve asayişsiz bir halde bulunan vilâyetlere gönderme mecbur olmuştu.

Abdül-melik bin Mervanın ölümüyle yerine geçen oğlu Velid bin Mervan da babasının tavsiyesiyle Haccacı iş başından uzaklaştırmamıştı. Velid, halifelerin en talihlisi sayılıyordu.

Halife Abdül-melik zamanında, Haccac, şark sınırlarındaki kargaşalıkları bastırmak ve yeni ülkeler zaptetmekle meşgulken, Abdül-melik gözünü garbe çevirmiş bulunuyordu.

Bu sırada Afrikadaki Bizanslılarla Berberler istiklallerini ilan etmişlerdi. Abdül-melik o taraflarda da hâkimiyetini tesis için, değerli kumandanlarından Hasan bin Numani büyük bir kuvvetle Afrikaya göndermişti.

Hasan Numan Afrikada büyük fütuhât yaptı, zengin hazineler elde etti. Fakat, Şama dönerken Mısra uğramıştı. O sırada halifenin amcası Abdülâzîz Mısır valisi bulunuyordu. Abdülâzîz, Hasan Numanın Şama götürdüğü ganimetden bir kısmını zorla gasbetmişti, bu yüzden Hasan Numan'la arası açılmıştı. Hasan Numanın Afrikadaki hizmetine mukâfat olarak «Şama avdetinden sonra» kendisine halife tarafından Mısır valiliği teklif edilmişse de, Hasan Numan bunu kabul etmemişti. Hasan Numan, Abdülâzîze muğberdi. Bu işbirliğini halife de ızhâr etmemişti. Numan'la halife arasında çıkan ihtilâf, Afrika valiliğine (Musa bin Nasir) tayinini icap ettirmişti. Bu tayin, büyük fütuhât devrinin başlangıcı sayılabilir.

Afrikaya geçmeden ve İspanya fatihi Ziyâd oğlu Tarıkın zaferlerinden bahsetmeden önce, halife Abdül-melik vefatından evvelki hayatını kısaca gözden geçirelim.

Abdül-melik hükümdar olmadan islâmîyetin vazettiği bütün kanunlara ve itikadatta hürmet ve riayeti ile tanınmış dindar bir adamdı. Hükümdar olduktan sonra, saltanat zevki, ahlâkını çok çabuk değiştirmişti. Hilâfet mevkine geçmeden çok müteâyyin ve şeriat ahkâmına son derece bağlı görünen Abdül-melik, hükümdar olur olmaz ilk hürmetsizliği Kuranıkerime karşı göstermişti. Kendisi bir akşam Kuran okuyordu.

— Halife oldun... tebrik ederiz!

Diyenlere teşekkür ettikten sonra, Kuranın sahilelerini şiddetle kapayarak: «Bu, seninle son münasebetimdir!» demişti. O

gün, Kurana hürmetsizlikle başlayan halife Abdül-melik in icraatı da Haccac kadar şiddetli idi. O suretle icraata geçmiş, bütün hükümet dairelerinde İslâm memurları kullanmaya başlamış ve arapçayı memleketin resmi lisanı haline koymuştu. Arapların bu suretle himaye edildiği onun dini mübalâzâsızlıklarını çabuk örtmüş ve unutturmuştu. Abdül-melik bazı Arap müverrihlerinin işareti ettikleri gibi hiç de sakın, uysal bir hükümdar değildi. Yeni ülkeler feth ve istilâya başlayan kumandanlarına büyük ve geniş salâhiyetler verirdi ve onların istedikleri gibi asip kesmelerine göz yumardı.

Abdül-melik bütün muvaffakiyetlerini Haccaca mediyordu. O sayede nüfuz ve hâkimiyetini bir yandan Afrikaya, diğer yandan Türkistan, Horasan ve Basra körfezine kadar yaymıştı. Abdül-melik:

— Haccac çok zalimdir. Neden ona karşı müsamaha ediyorsunuz?

Diyenlere halife Abdül-melik:

— Evet... O, zalim bir vezirdir. Fakat, siyaset ve idareî umurda büyük bir ictidar ve ilyakat sahibidir. Sizlerden hanginizin onun gösterdiği muvaffakiyetin yüzde birini dahi gösterebilmiştir?

Cevabını verirdi.

O güne kadar Mısırda hükümet dairelerinde çalışan memurları kıptılar; Irakta Acem diline aşina olanlar; Şama rumca bilen yerli hristiyanlar teşkil ederdi.

Abdül-melik bunların hepsinin vazifelerine çok kısa zamanda nihayet vermiş, yerlerine İslâm memurları tayin etmek suretiyle İslâm âleminin perestişini kazanmıştı.

Abdül-melik, Emevîye hükümetinin ikinci banisi idi. İslahatçı bir hükümdardı. Malyetini himaye ettiği kadar, tecziyesi icap edenleri de cezalandırmakta gecikmezdi.

Abdül-melik, hükümeti esasında ilk defa kendi namına para çıkarmıştı. Bu sırada Bizansta ikinci Jüstinyanos imparator bulunuyordu.

Abdül-melik bu suretle kendi namına (meskûkât) bastırıp dağıtması, Bizans hükümeti aralarının açılmasına sebep olmuştu.

Bizanslılar, Araplara verdikleri vilâyetlere mukabil senevi alacakları parayı bu meskûkât ile kabul etmek istemiyorlardı. Hatta bu para yüzünden imparator Jüstinyanos tarafından halifeye harp bile ilan edilmişti. O esnada Kilikya yerleştirilen İslâvonlar beraber Jüstinyanos ordusu hareket geçmişti.

Abdül-melik de bir ordu toplayarak, kardeşi Mehmed bin Mervanın kumandasına vermiş ve iki ordu harbe toluşturmuş. Bizans ordusu mağlûp olmuştu. Bizant ordusunun başında bulunan imparator Jüstinyanos Marmara sahillerine firar ederek Arapların elinden kurtulmuştu. Bizanslılar o zaman bu dövüş (Meskûkât harbi) demişlerdi. Abdül-melik bu muvaffakiyet üzerine Bizansa verilen paradan da kurtulmuş, ve bu vesile ile şarkta ve garpte satvet ve ihtisamı bir kat daha artmıştı.

Bizanslıların mağlûbiyetine İslâvonlar (1) sebep olmuştu. Jüstinyanos: «Günün birinde ben Araplardan intikam almasını bilirim!» diyor, Arapları ancak arkadan vurabilecek için fırsat kolluyordu. (Arkası var)

(1) «Bu muharebe Bizans ordusunun bozgunluğuna İslâvonların ordusu kırarak başmuları sebep olmuştu. Bu mağlûbiyet Bizanslıları fena vaziyete düşürmüştü. Jüstinyanos İslâvonlardan bunun intikamını almayı ihmal etmedi, ele geçirebilediklerini -en küçük coğrafya kadar- toplayarak İzmir körfezinden denize döktürerek hepsini imha etti. Muharebe esnasında Arap ordusuna iltica eden İslâvonlara halife arazi vererek, bunları Antakye ve Kıbrısta yerleştirdi. Arap ordusuna iltica edenlerin sayısını on bin kişiden fazla idi. Jüstinyanos bunu duyunca Bizansta bir tek İslâvon bırakmadı.» — Bizans tarihi —

nasile beni çileden çıkardı.

Doğru konuşuşunu karşındakine telkin ediyordu.

— Bu haberi duyunca ne müthiş tesirler altında kaldığımı tasavvur edemezsiniz... Ben ki, bütün hayatımın, saadetimin programını Hidayetle birlikte ömür sürmeğe göre hazırlamıştım...

Gözlerinden bir damla yaş akması için dudaklarını ısırdı. Zaafını göstermek istemiyordu.

— Burhan beyefendi! Şimdi, bir az sonra ne olacağımı bilemiyorum... Her şeye hazırım... Fakat samimi konuşuşumu öğrenmenizi istiyorum... Karınız beni değil, ben karınızı seviyorum... Gözlerinizde, dizginleri zor zaptedilmiş ağzın hayvana benzeyen bir kin görüyorum... Fakat buna rağmen işte söylüyorum ki, size karşı müthiş kiskançlık duydum. Benim hulyalarımı elimden almıştınız, kendiniz için hakikat yapmıştınız. Ve ben, dağlarda, taşlarda, tehlikeler ortasında ızdırıp çekiyordum...

Burhan, kaşlarını çatı.

Celâl:

— Biliyorum... Siz de fedakârlıklar gösterdiniz... Fakat şahsen mesutunuz... Nihayet, efendim, bir gün İstanbul dönmem nasip oldu.

(Arkası var)

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

TOPOGRAF — Her nevi harita alınması ve hesabı işinde tecrübeli bir topograf iş arıyor. Maden ve çiftlik haritaları yapılır. Akşamda Topograf adresine mektupla müracaat. — 2

MUHABERE ve MUHASEBE MEMURU İŞ ARİYOR — Türkçe, Fransızca, İngilizceye yakın, bu lisanslarla muhabere, muhasebe, daktilo büro işlerini bilir, tecrübeli bir genç iş arıyor. 402 numaralı posta kutusuna müracaat. — 2

ECNEBİ LİSANI BİLEN — Tezgâhdar veya tahsilat, kasadar yahut muhâbis muavini. Türkçe, Fransızca, İngilizce, Almanca, Rumca bilen bir genç hangi mağazada olursa çalışmak istiyor. Akşam gazetesine M. B. rûmuzile mektupla müracaat. — 4

İKTİSAT FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF TALEBELERİNDENİM — Tanınmış bir ticari müessesenin idari işlerinde öğleden sonra (bedava) çalışmak istiyorum. Arzu edenlerin mektupla müracaatları. Adres: Beşiktaş Hayreddin İskelesi Mahkeme sokak No. 2. A. T. — 2

MAHKEMELERDE — Bankalarda memuriyet, matbaalarda muhâbihihlik, ticarethanelerde muhâbecelik, tezgâhdarlık ve tahsilatlık yapmış, daktilo, muhasebe, muhabere, muamelât ve tasnif işlerini mükemmelen bilen ve askerlikle alakası olmayan bonservisleri bulunan evli, faal ve çok doğru bir Türk genç iş aramaktadır. Akşam'da Al rûmuzuna müracaat. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BAYAN ARANIYOR — Biraz Fransızca bilir bir bay, pratiğini arttırmak üzere, tatil günlerinde kendisine refakat edecek iyi Fransızca konuşur bir bayan arıyor. İsteyenlerin Şişli 70 numaralı posta kutusuna mektupla müracaatları. — 2

TERZİ MELÂHAT İŞÇİ ARİYOR — İlanattan bir hafta zarfında iyi dikmiş bilen bir işçi saat 5 - 6 ya kadar aşağıdaki adrese müracaat etsin. Lâleli tramvay caddesi Türbe karşısı No. 289. — 2

AMELİYATHANE HEMŞİRESİ ARANIYOR — İsteklilerin Nişantaşında doktor Kenan Teyfik kadın hastanesine vesâkleri ile müracaatları. — 1

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa Yurduna hastabakıcı alınacaktır. İsteklilerin her gün öğleden evvel hastaneye müracaatları. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci caddesi 115. — 2

SANATA VAKİF BİR ECZACI KALFASINA İHTİYAÇ VARDIR — Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat. — 2

3 — SATILIK EŞYA

DOĞ - DİZEL MOTÖRÜ VE BİR DİNAMO — Henüz kullanılmamış «9» beygirlik bir mazot motörü ile az müstamel «45» amper 110 Volt bir elektrik istihsal dinamosu satılıktır. (Kemal Gencay boya deposuna müracaat) İstanbul Ketenciler kapısı No. 6. — 2

SATILIK PİYANO — Meşhur bir Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 50. — 1

BAYAN BERBERLERE DİKKAT — Permanın ve saç kurutma makinaları iyi şekilde satılıyor. Müracaat Vili berber Beyoğlu İstiklâl caddesi 211. — 8

38, 39 MODELİ BİR BÜK OTOMOBİLİ ALINACAKTIR — Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat. — 2

SATILIK DENİZ MOTÖRÜ — Boyu yedi buçuk metre eni bir yetmiş saatte 7 mil süratinde üç buçuk beş beygir kuvvetinde Penta markalı az kullanılmış bir motör satılıktır. İsteyenler Çakmakçılar yokuşu 39 numarada bay Envere. — 4

SATILIK PİYANO — Mücedded tanınmış Alman piyanosu demir çapraz telli Bud İbach Sohn marka Beyoğlu Galatasaray Yeniçarı caddesi Gazhane yokuşu Nikolaidi apartman 51/5 numaraya müracaat 10 - 20 ye kadar. — 2

4 — KIRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı, 25 odalı apartman satılıktır. Taliplerin üçüncü kata müracaatları. — 3

KIRALIK KONFORLÜ APARTIMAN — Nişantaşı Güzel bahçe Said paşa sokak 2/4 numaralı apartimanda beş odalı havadar ve denize nezareti olan daire kiralıktır. Kâlorifer, sıcak su ve her türlü konforu vardır. Kapıcıya müracaat. — 2

ACELE SATILIK ARSA — Yenikapı Tülbentçi Hüsameddin İsmail Safa sokak 7 numara. Yüzü 11 metre ikiye ayrılabilir. 300 metrekil arsa ucuz satılık. Talipler Beyoğlu İstiklâl caddesinde Ege kiraathanesinde bay Teyfik'e müracaatları. — 2

İKİ ODA — Üniversite muhitinde aynı katta temiz iki oda mobilyalı veya mobilyasız) arıyor. Müracaat. Nebatât enstitüsü Asistanlarından F. Ö. — 5

MOBİLYALI ODA — Temiz bir alle yanında mobilyalı bir oda kiraya verilecektir. Taksim Talimhane Topçular caddesi 4/1 No. Berber Kırkora müracaat. — 5

KIRALIK KAT — Kulekapısında Şahkulu mahallesinde 20 numaralı evin elektrik, havagazi ve terkos tesisi ve iki oda bir sofa ve mütbağı havi birinci katı kiralıktır. İsteyenlerin Taksimde Uygun apartmanı (2) numaralı daireye müracaat. — 22

EV ALACAGIM — Deniz kenarı olacak, Bostancı, Maltepe, Heybeliada, Burgazada veya YEŞİLKÖY. Akşamda T. A. ya mektup. — 2

KIRALIK KAT — Çağaloğlunda Yanık saraylar caddesinde Mengene çıkmaında 4 No. lu apartmanın üçüncü katı kiralıktır. Bir hol üzerinde dört oda nezareti elektrik, terkos, havagazi mevcuttur. Gayet sıhhi havadar ve bol güneş görür, talip olanlar altındaki bakkal bay Mehmede müracaat. — 2

ÇOK ACELE SATILIK — Arnavutköy iskele civarı Abdülhak So. No. 15 kârgir yedi oda, her medeni ihtiyacı havi, sırf mülk ev 3000 liraya satılıktır. İncekiler gezdirir. Pazartık: Beyoğlu, Ağacamlı, Sakızağacı Cad. Alle mutfağı sahibi iledir. — 6

KIRALIK MOBLE BİR KATLI APARTIMAN SEKLİNDE EV — Şişli Bomonti İstasyonunda bütün modern konforları ve en güzel mobilya havi bir ev kiralıktır. Arzu edenlerin Akşam'da F. E. rûmuzuna müracaatları. — 1

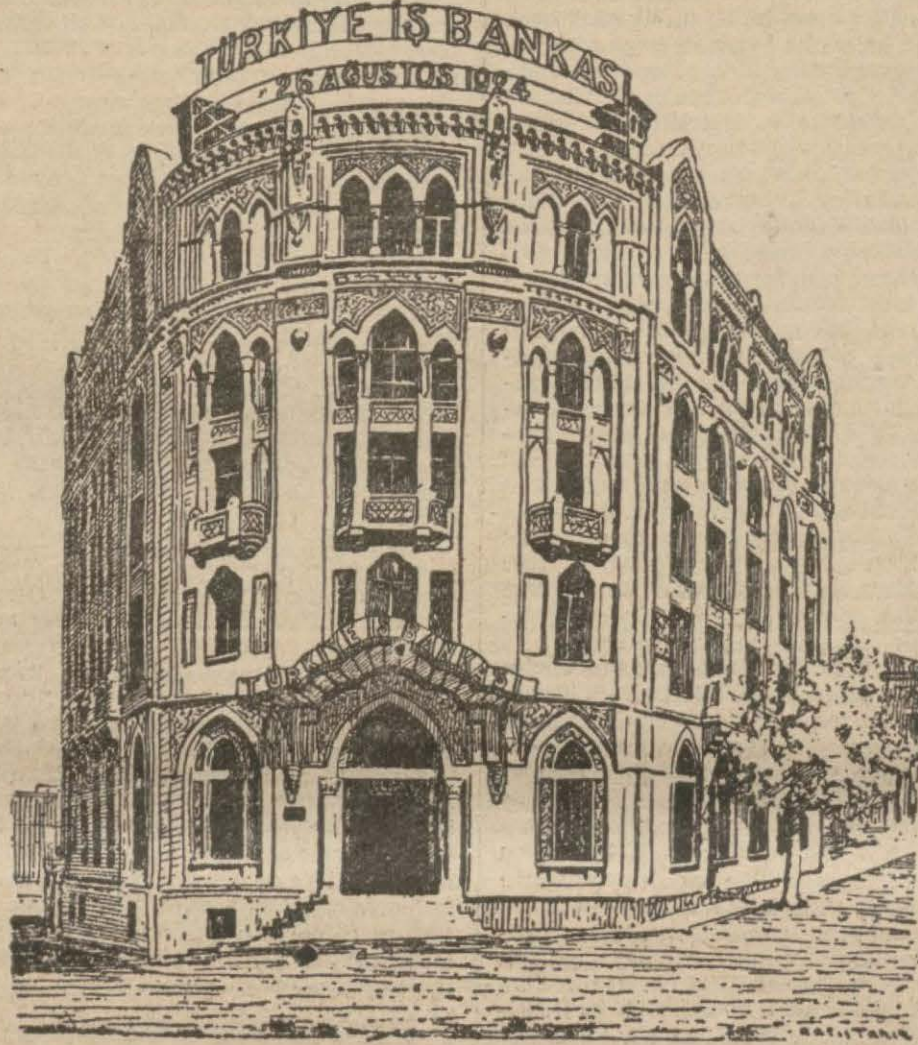
5 — MÜTEFERRİK

EN SON USUL DÂNS DERSLERİ — Yeni dansları hususî ve münferid olarak ders veriliyor. Pazardan maada her gün Beyoğlu İstiklâl caddesi Büyük Parmakkapı tramvay durağında 117 No. Prof. Panosyan. Müracaat saatleri: (12-14), (17-21) e kadar. — 2

TECRÜBELİ BİR MUALLİME — Pratik usullerle ve müsait geratle Fransızca dersleri vermektir. «Muallime» kaydıla Galata 1030 P. kutusuna müracaat. — 2

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asrî metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 8

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden Pansiyon — D.P. — N.H. — Ö.K. — Pol R. S. R. — TA namı olan gelen mektupları idarehanemizde aldirmaları mercedur. — 1

T.İ.Ş. BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000. — Lira
3 " 1000 "	=	3000. — "
6 " 500 "	=	3000. — "
12 " 250 "	=	3000. — "
40 " 100 "	=	4000. — "
75 " 50 "	=	3750. — "
210 " 25 "	=	5250. — "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktar	Muh. B. Lira K.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltme Şekli	Saat
Nisan Fişegî	500.000 Ad.	—	—	Pazarlık	14
Paket kolası	20.000 K. Sif 3244.	—	243.30	"	15
Tahta muhtelif eb'atta	32 M3	1278,75	95,75	Açık Ek.	16
I — Şartname, nümune ve tahta eb'ad yazılı 3 kalem malzeme hıazalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.					
II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hıazalarında gösterilmiştir.					
III — Pazarlık 22/XII/939 cuma günü Kabataşta Lavaşım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.					
IV — Şartname ve nümune her gün sözü geçen Şubeden parasız alınabilir.					
V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parastyle birlikte mezkûr komisyona gelmeleri.					

MİLLÎ REASURANS Türk Anonim şirketi

Föniks dö Viyen ve Türkiye Millî Sigorta devir bürosundan:

Hali tasfiyede LÖ Föniks dö Viyen ve Türkiye Millî Sigorta şirketlerinde Sigortalı olup da bu şirketlerin tasfiye haline girmesi üzerine İktisad Vekâletinin 20/10/1936 tarihli kararnameğine tevfikân sigorta mukavelelerini başka şirketlere devretmek üzere şirketimiz devir bürosuna müracaatta bulunmuş olanlardan aşağıda ismi ve mukavele numaraları yazılı eşhasın nihayet on beş gün zarfında şirketimiz devir bürosuna müracaatla muamelelerini tekemmül ettirmeleri, bu müddet zarfında müracaatta bulunmayanların bu ilândan sonra vâki olacak müracaatlarının hiç bir suretle nazarı dikkate alınmayacağı ve poliçelerinin adreslerine iade olunacağı cihetle alâkadarların muayyen müddet zarfında Yeni Postane arkasında kâim Türkiye hanında Millî Reasurans Türk Anonim Şirketi, Föniks ve Türkiye Millî Sigortaları devir bürosuna müracaatları ilân olunur.

İsmi	Sigortalı bulunduğu şirket	Mukavele No.
	Türkiye Millî	
Bay Mehmet Arif	"	5541
" Şevket Önce	"	4643
" Haris	"	5554
" Abdülmecit	"	3885
" Fuat Oğuz Şeşen	"	5693
" Hüseyin	"	5879
" Osman Fevzi	Föniks dö Viyen	12.018.71
" Kırzade Mehmet Sabri	"	12.018.327
" Elyezer Roditi	"	12.015.796
" Kabriyel Jurden	"	522053/12.015.900
" Jomtov Sazbon	"	12.016.966
" Mitakides	"	526472/12.016.028

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı

Edirne Nafia Müdürlüğünden:

İpsala kazasının Sarıca Ali köyünde bulunan bütün yedek aksamlı birlikte ekiskatör makinesinin muhammen bedeli (30000) lira olup kapalı zarf usulüyle ve yirmi gün müddetle satılığa çıkarılmıştır.

Muvakkat teminat akçesi 2250 liradır.

Makineyi görmek arzu edenler mahallinde görülebilirler.

Makineye aid yedek parçalar listesi Edirne Nafia müdürlüğünde mevcuttur.

Eksiltme 29 kânunuevvel 939 tarihine müsadir cuma günü saat 15 de Edirne Nafia müdürlüğü odasında teşekkül edecek komisyon marifetile yapılacaktır. Talipler eksiltme saatinden bir saat evvel muvakkat teminatlarının vilâyet muhasebe veznesine teslim etmeleri şarttır.

Postada geç kalan mektuplardan dolayı komisyon mes'uliyet kabul etmez. Dellâl ve gazete ilân masrafları müstheriye aittir. «10295»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 7337.75 lira olan 25 adet H. ve M. tipi vagon 2/1/1940 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında artırma suretile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenleri 550.34 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Sartnameler Ankara Malzeme Dairesinde ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinde görülebilir. (10387)

Vazifeye davet

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adres idaremizce bilinmeyen (Damat Salt) paşa vakfının mütevelliyesi Şerife Haticenin ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında idaremiz Mühlak Vakıflar Kısım âmirliğine müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmesi aksi takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur. (10415)

Tashi ilânı

Gazetemizin 15/12/939 tarihli nüshasının dördüncü sayfasında intişar eden İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum müdürlüğünde aid muhtelif cins hurda otomobil ve motosiklet iç ve dış lastikleri hakkındaki ilânın ihale tarihi bir tertip hatası olarak 23/11/939 şeklinde yazılmıştır. Bunun 23/12/939 olduğu tashihi ve tavzihi ilân olunur.

Birinci umumî müfettişlikten:

1 — İkinci defa eksiltmesine talip çıkmadığından Sason bölgesindeki karakollar arasında çekilecek telefon hatları için yüzde beş (7-8) metre, geri kalanı (6) metre uzunluğunda, tepe muhitleri (0.40) ve diğer muhitleri (0.40-0.50) metre olmak üzere (5800) adet kavak veya meşe ağacından mamul direk 22/11/939 dan itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmıştır.

2 — Bu direklerin (950) adedi Baykan, (2350) adedi Mutki, (1500) adedi Kozluk ve (1000) adedi Sason kazaları dahilinde gösterilecek yerlerde teslim alınacaktır.

3 — Direklerin birinci kânundan Nisan ayı on beşi arasında kesildikleri vesâikle isbat edilecektir.

4 — Direklerin tahmin olunan bedeli (21350) lira olup, muvakkat teminat (1601.25) liradır.

5 — Mukavele projesi eksiltme ve fenni şartnamesi Diyarbakırda Nafia müşavirliğinden parasız alınabilir.

6 — Pazarlık'a ihale 22/Birincikanun/939 cuma günü saat onda Nafia müşavirliği odasında müteşekkil komisyonca yapılacaktır. (9985)

Gayrimenkul Satış ilânı

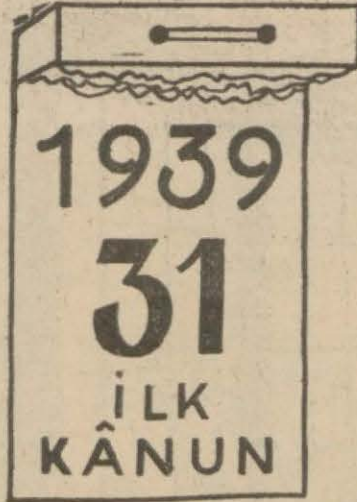
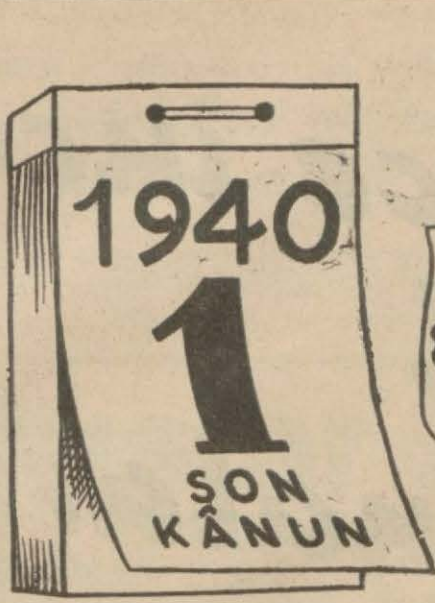
İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Mehmet Arif ve Şükriyenin sağlığında 16910/1128 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (18000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lı kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab den Şehzadebaşında Balabanaga mahallesinde eski Acem-oğlu meydanı yeni Aceminefer Çıkmaşı sokağında eski 12 Mül. yeni 10 kapı ve 922 ada ve 51 parsel No. lı kadaströ tesbitinde 643 metre murabba Hilâl sinemasının ekâgır tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (3125) lira pek akçesi verecektir.

Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rûsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 20/12/939 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şey öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 3/2/940 tarihine müsadir cumartesi günü Çağaloğlunda kâim Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terçihan alınması icabeden gayrimenkul mükelefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 19/2/940 tarihine müsadir pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde birakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahipleri-nin bu haklarını ve hususile falz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretile haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından harîf kâhırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 38/1732 dosya numaraları Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (10421)

60.000
Lira

10
Lira

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

KURULUŞ TARİHİ: 1919

Tamamen yatırılmış sermayesi: **T. L. 2.200.000**

Merkezi: ANKARA

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır. Her nevi Banka muameleleri.
Her ayın birinde faizleri ödenen kuponlu vadeli mevduat.

YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZ

DAHAYÜKSEK
FAİZ, DAHA EYİ

ŞARTLAR TEMİN EDER

HOLANTSE BANK-ÜNİ NV.

İSTANBULDA HAVAGAZI ve ELEKTRİK ve teşebbüsâtı sınaie Türk anonim şirketi **Mühim ilân**

İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaie Türk Anonim Şirketi, memurlarının 1939 senesine ait «yeşil» renkli hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1940 dan itibaren iptal edilerek 1940 senesi için muteber olmak üzere «sarı» renkte kartlarla değiştirileceğini sayın müşterilerine arzeder.

Bu kartların baş tarafına Şirketin unvanı olan «İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaie Türk Anonim Şirketi» yazılıdır. Yukarıda gösterilen evsafa uygun olmayan kartlar sahte addedilmeli ve hamilleri polise haber verilmelidir.

Şirket müşterilerinin bu ilâna riayet etmelerinden çıkabilecek netice-lerin mes'uliyetini kabul etmeyeceğini şimdiden beyan eyler.

MÜDÜRIYET

EKZAMİN

Ekzamanın ilâdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

ÜSKÜDAR HALKEVİNDE TEMSİL

Üsküdar Halkevinden: 16/XII/939 cumartesi günü Üsküdar Halkevinde saat 20,30 da Celâl Müşahipoglu'nun - Fermanlı Deli Hazretleri - isimli üç perdelik komedisi temsil edilecektir. Davetiyeler Evimiz kol sekreterliğinden tevzیه bağlanılmıştır. Bu eser 17/24/30.XII.939 günleri de temsil edilecektir. İsteyenlerin her gün saat 14-18 arasında Halkevine müracaatları.

★ Üsküdar Halkevinden: İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından 17/XII/939 pazar günü saat 15 de verilmesi mükarrer olan (Terbiye) mevzu konferans, 24/XII/939 pazar günü saat 15 e talik edilmiştir.

Bir tavsiye

Zengin olmak ister misiniz? Bunun yegâne ve kolay usulü

KADER GİŞESİNDEN

En büyük ikramiyesi
600.000 lira

olan Milli Piyangonun Yılbaşı keşidesinden bir bilet almaktır. Gayet bol ikramiyeleri vardır. ve talihiniz yaver olduğu takdirde zengin ve mesut olursunuz. Yalnız biletinizi mutlaka

KADER gişesinden almanızı unutmayınız. Ve adrese dikkat ediniz:

İstanbul, Eminönü Tramvay caddesi No. 19 Telefon: 23970
Beyoğlu Parmakkapı No. 109
Tel: 43540

Taşra siparişleri seri ve muntazam gönderilir.

Göz Mütahhassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566

Memur araniyor

Bir ticarethanenin hesap işlerini tedvire muktedir, muhasebeler anlar bir memura ihtiyaç vardır. Taliplerin el yazılarıyla tercümeihallerini yazarak referanslarla birlikte F. B. rumuzla posta kutusu 167, İstanbul yazmaları.

Dahiliye mütahhassısı

Dr. FEVZİ

muayenehane Taksim tramvay durağı
karşısı Kamer Palas numara 2.
Saat 3-6. Tel: 49313

Güzellik ve sıhhat için ilk şart
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
günde 3 defa

RADYOLİN

Kullanmaktır.

RADYOLİN

DİŞLERİ, dişler çehreyi güzelleştirir.

RADYOLİN

DİŞLERİ, dişler midneyi sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikropları yüzde yüz öldürür. Diş etlerini besliyerek hastalanmalarına mâni olur. Ağız kokusunu keser. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra **RADYOLİN**

İlk dolu kumbarayı Bankaya götürürken duyduğunuz sevinç ilk mahsulü taşırken duyduğunuz sevinçten çok daha tatlıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası para biriktirenlere her yıl kur'a ile 28.800 lira ikramiye veriyor.

Para biriktirirken zengin olabilirsiniz.

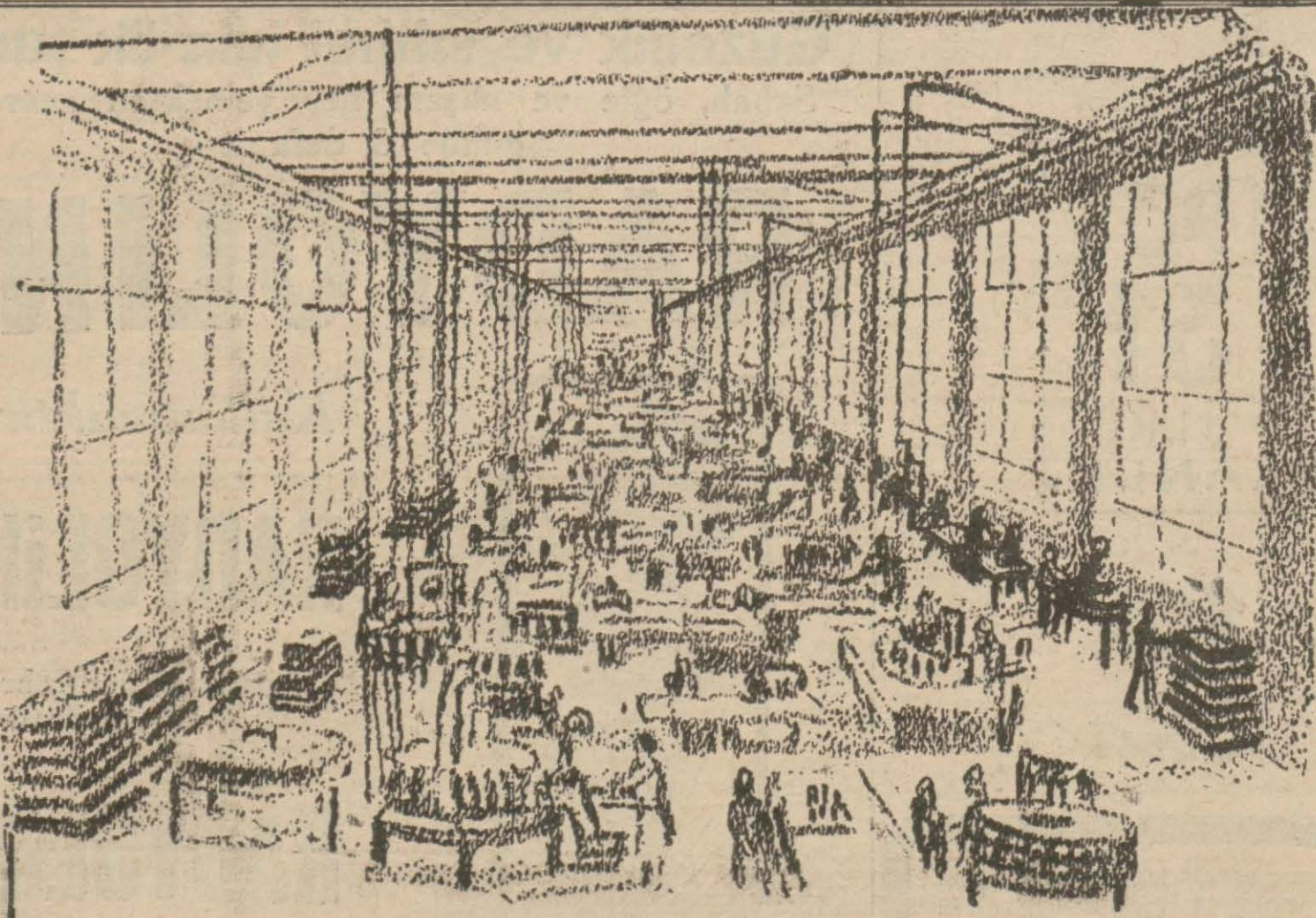
Keşideler 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart, 1 Haziran tarihlerindedir.

İkramiyelerin listesi:

	4 tane	1000 Lira
4 »	500 »	
4 »	250 »	
40 »	100 »	
100 »	50 »	
120 »	40 »	
160 »	20 »	

Kur'a'ya ancak 50 lira biriktirmiş olanlar girebilir. Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenler ikramiyelerini % 20 fazlasıyla alırlar.

**Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI**

Yüzlerce ince kontrol makinaları..

Yeni TUNGSRAM-KRİPTON ampullarının yüksek ziya verimi ve uzun ömürleri için bir teminattır.

TUNGSRAM
KRİPTON

En az paraya - En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER

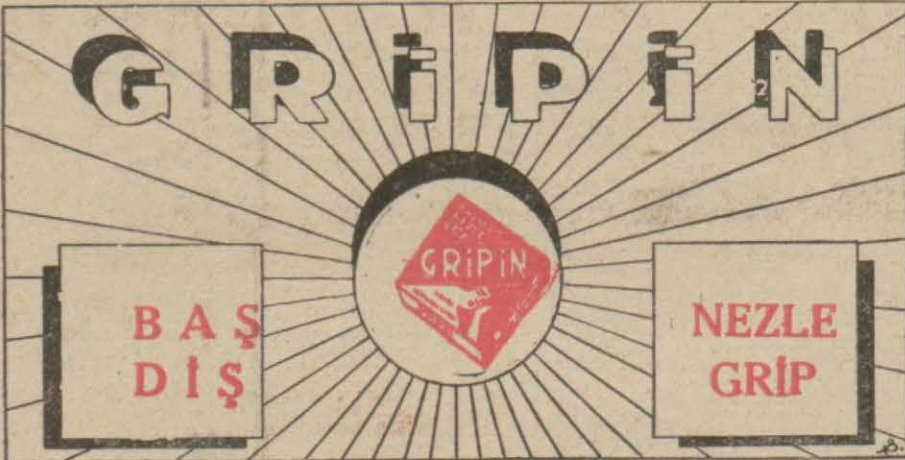
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

CIHAN PALAS ANKARA

Bütün odalarda
Sıcak ve soğuk su - Telefon - Kalorifer

Banyolu ve banyosuz odalar
ve her türlü modern konfor

Otelin geniş ve temiz lokantası
Tu - rancı **Osman Sencer**
tarafından idare edilmektedir.

ve bütün ağrılarını derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

M. M. Vekâleti Hava Müsteşarlığından:

Eskişehirde hava okuluna iki ve yine Eskişehirde tayyare Fb. kasına 1 ki ceman üç ücretli tabip alınacaktır.

Talıplerin sivil olanlara şimdiye kadar devlet devair ve müesseselerinde geçmiş olan hizmetlerine ve en son ayrıldığı memuriyetinde aldığı maaş veya ücretine göre ve yeni barem kanununa nazaran azami «170» liraya kadar ücret takdir ve verilecektir.

Ordudan ayrılmış emekli askerî tabiplere de rütbelerinin tekabül ettiği ve azami «170» liraya kadar ücret verilecektir. Talıplerin halen hiç bir suretle devlet devair ve müesseseleri ile ilişik ve alakası bulunmaması şarttır.

Fuzuli muhabereye meydan verilmemek ve ücret miktarı tesbit edilerek bir an evvel tayin muamelesi yapılabilmek için talıplerin şimdiye kadar geçmiş devlet hizmetlerinin gün, ay ve sene gösterilmek ve aldıkları ücret veya maaş miktarları da zikredilmek suretiyle bu hizmetlerine dair aid bulunduğu devlet devair ve müesseselerinden musaddak resmi vesika tasdikli suretleri ile nüfus cüzdanı tasdikli suretlerinin açık adresleriyle yazacakları istidalarına bağlanarak ve ordudan ayrılmış emekli tabiplerin de istidalarında sicil numaralarını yazmak suretiyle bu istidalarını en geç 27/1. kânun/939 günü akşamına kadar Ankara'da M. M. V. hava müsteşarlığına göndermiş bulunmaları ve yukarıda yazılı istidalarla gönderilmesi lâzımgelen evrakı noksan olanlar hakkında muamele yapılamıyacağı ve talıplerin azami 60 yaşını geçmemiş bulunmaları ilân olunur. (10165) (6288)

Asipin Kenan

Sizi; Soğuktan, Nezleden, Gripten, Baş, Diş ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilaçtır.

Türk lokumunu, Türk şekerini, Türk reçelini bütün dünyaya tanıtan, beğendiren yüz altmış senelik büyük müessese

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rada
Akşam Matbaası

Tuvaletinizi yaparken
Pudra altına daima

KREM PERTEV

sürünüz. Pudrayı sımsıkı tutar
ve akmasına mani olur. Yağlı
ve yağsız olan tüp ve
vazoları vardır.

Birdefa tesrübe ediniz!

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy
ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş
bir park içinde, konforu mükemmel
bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü
hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatları ile fi-
tik, apandisit, basur ve diğer ameliye-
ler için çok ucuz hususî flatler. Orta-
köy, tramvay yolu, Muallim Naci cad.
111 - 115. Telefon: 42221.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını
kökünden temizlemek için **HELMOBLO** kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski
ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozma-
k ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumla-
rın, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLO idrarınızı temizliyerek mavileştirir.
Sihhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

MOBİLYA MERAKLILARINA

Sandalyalar, Karyolalar, Portmantolar
vesair her nevi ve şık mobilyalar

Fabrika fiyatına satılıyor.

ASRİ MOBİLYA MAĞAZASI: AHMED FEYZİ
İstanbul, Rıza Paşa Yokuşu No. 66 Tel. 23407

Makine Mühendisi Alınacak:

Malatya bez ve iplik fabrikası T. A. şirketinden

Fabrikamız makineleri bakım ve tamirat servisini idare etmek üzere
Diplom Enjenyör bir makine mühendisi alınacaktır. Taliplerin tercimeci
hali ve diploma suretlerinin şirketimize göndermesi.

Nafia Vekâletinden:

9/11/939 cumartesi günü saat 11 de yapılacak ilân edilmiş olan 10 adet silindiri-
nin pazarlığı görülen lüzum üzerine aşağıdaki şartlar dairesinde 20/12/939 çarşamba
günü saat 11 e talik edilmiştir.

Pazarlık Ankara'da Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında
toplanan malzeme eksilme komisyonunda yapılacaktır. İstanbulda gümrüklü ve mon-
tajlı olarak tamamen buharlı yahut tamamen mazotlu ve yahut kısmen buharlı kısmen
mazotlu olarak teslim şartile muhammen bedeli âlât ve yedeklerle beraber buharlı
silindiri beheri 8500 ve yine âlât ve yedeklerle beraber mazotlu silindiri beheri 8250
lira olup tabii olan sevk yollarının bilâhare görülecek lüzum üzerine değiştirilmesinden
mütevellit masraf farkları Vekâlete aittir.

Eksilme şartnamesi ve teferruatı 425 kuruş bedelle malzeme müdürlüğünden al-
nabilir.

Muvakkat teminat:
İsteklilerin buharlı veya mazotlu olarak teklif edeceği silindirlerin tutar bedeline
nazaran 2490 No. lu kanunun 16 ncı maddesine göre olacaktır.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesail ile birlikte aynı gün
saat 11 de mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. «6341» «10247»

HALİL SEZER

Karyola ve Madeni Eşya Fabrikası

Muhtelif cins karyola ve divanlarla madeni möbeler fabrikanın salonla-
rında teşhir - edilmekte olup evvelce olduğu gibi hiçbir yerde satış yeri
yoktur. Sirkeci Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7. Tel: 21632